

Жыве Беларусь!

Народная газета

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№148 (661) 30 ліпеня 1993 г. Пятніца. Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах. Тыраж 502252 экз. Кошт у розніцу — 10 руб.

ФАКС

Вкратце

В день третьей годовщины провозглашения государственного суверенитета Беларуси в Гданьске состоялось официальное открытие генерального консульства Республики Беларусь.

Генеральным консулом назначен Алексей Шахнович. Особое внимание новой консульской службой будет уделено проблеме использования портов Гдыни и Гданьска для перевозок грузов в Беларусь и из Беларуси.

❑

На решение правительств Латвии и Эстонии о въезде в эти республики только по визовому режиму Совет Министров Беларуси ответил аналогичным постановлением.

Как объяснили в консульском управлении Министерства иностранных дел Беларуси, с этого времени граждане названных прибалтийских республик для въезда в Беларусь должны оформлять соответствующие визы.

❑

Избавить Беларусь от нефтяной зависимости от России — такую задачу ставит перед собой Белорусская народная акционерная компания по нефти и нефтепродуктам, о создании которой объявили ее учредители.

В их числе ряд крупнейших предприятий Беларуси, России, Украины, Молдовы, Латвии. О своем желании внести свой пай в уставный фонд компании объявили деловые круги США и некоторых европейских стран.

❑

Малый совет Калининградской области в среду принял решение о повышении цен на хлеб.

С 1 августа черный хлеб подорожает с 24 до 32 рублей, белый — с 32 до 40 руб.

В самом Калининграде с 1 августа возрастет стоимость проезда на городском транспорте — с 5 до 10 рублей.

❑

Председатель Совета Министров Беларуси В.Ф.Кебич с 28 июля с.г. находится в очередном отпуске.

❑

Министр иностранных дел Австралии Гарет Эванс приветствовал присоединение Беларуси к Договору о нераспространении ядерного оружия.

Рисунок Олега ПОПОВА.

Афганистан пригрозил России

Правительство Афганистана выразило готовность к переговорам по урегулированию пограничных проблем с Таджикистаном.

Об этом свидетельствует коммюнике министерства иностранных дел Афганистана, распространенное по завершении двухдневного экстренного заседания правительства страны, которое было собрано по требованию премьер-министра Гульбеддина Хекматиара.

Вместе с тем МИД ИГА выступил с угрозами применить санкции против российских войск в Таджикистане, если те "немедленно" не уйдут с таджикско-афганской границы.

Посол уходит. Дело его живет?

"Я скажу своему преемнику, чтобы он придерживался такого принципа: Украина — это суверенное государство, и политика США не должна проводиться в Киеве через Москву, а должна строиться напрямую — из Вашингтона в Киев".

Так сказал на своей прощальной пресс-конференции в Киеве посол США Роман Попадьюк. Он подтвердил давно ходившие слухи о его уходе с занимаемого поста.

Отвечая на вопрос об украинском стратегическом ядерном оружии, Р.Попадьюк заявил, что его наличие на Украине "по-прежнему остается проблемой, но не только она должна определять украинско-американские отношения".

Украина делает красивый жест?

"Россию устраивает нынешняя ситуация, когда Черноморский флот фактически управляется Москвой", — заявил заместитель министра обороны Украины Иван Бижан.

По его словам, соглашение о разделе ЧФ 50:50, подписанное недавно президентами Украины и России, было шагом доброй воли со стороны Киева. "Мы согласились делить то, что по всем законам принадлежит нам", — сказал И.Бижан.

Грузите вагонами. Деньги

Объединение "Воркутауголь" возобновило поставку угля Череповецкому металлургическому комбинату, прекращенную 20 июля.

Остальным потребителям уголь по-прежнему не отгружается. В их числе и самые крупные — Новолипецкий металлургический комбинат, Московский коксогазовый и Калининградский коксохимический заводы, задолжавшие объединению "Воркутауголь" 16 млрд. рублей. Их общая месячная потребность в продукции воркутинских горняков — около 200 тысяч тонн угля.

Наломали дров

Более 100 тысяч кубометров невостребованного леса скопилось в нижнеамурском порту Лазарево на Дальнем Востоке.

Древесина была заготовлена акционерным обществом "Лазаревлес" для отправки в Японию и Южную Корею. Однако зарубежные фирмы отказываются брать лес из-за его несоответствия требуемым стандартам. Не отправляется сырье и для целлюлозно-бумажных комбинатов Хабаровского края и Сахалинской области, которые в нем нуждаются: у предприятий нет средств для оплаты доставки.

Казнить нельзя. Помиловать

Верховный суд Израиля в Иерусалиме "за недостаточностью улик" отменил приговор окружного суда, который в 1988 году приговорил Джона (Ивана) Демьянюка к смертной казни через повешение за преступления, совершенные им в годы второй мировой войны.

Демьянюку вменялась в вину служба в лагере смерти Треблинка в качестве оператора газовых камер, в которых нацисты уничтожили более 850 тысяч евреев.

Преступный мир — против Виталия Щербо?

Не успел как следует отдохнуть в Минске именитый белорусский гимнаст Виталий Щербо (олимпийский чемпион только что вернулся из Соединенных Штатов, где принимал участие в Универсиаде. — Авт.), как новая неприятная весть обрушилась на его голову.

В ночь с 27 на 28 июля "увели" "девятку" Виталия, припаркованную возле дома матери по улице П.Глебки.

Поражает, что это уже третья за последнее время "экспроприация" собственности гимнаста — в августе прошлого года была ограблена его квартира, в марте этого года угнан автомобиль. Согласимся, есть над чем задуматься следственным органам...

Тем же, кто может помочь в поимке угонщиков, сообщаем контактные телефоны: 20-21-09, 20-26-10.

Алесь СИВЫЙ.

Позолоти ручку, начальник!

Любопытное продолжение получила история с найденным в Березовском районе монетным кладом, о котором мы не так давно писали (римские динарии начала эры).

Архиценные монеты хранились в кабинете начальника березовской милиции, а когда пришло время передачи в более приличествующее им место — обнаружилась недостача девятнадцати монет. Ну, закатились куда или к руке кому прилипли! Впрочем, подумаешь, девятнадцать — всего их было 408.

Василий САРЫЧЕВ.

Сообразили!

С необычным предложением обратились к руководителям и трудовым коллективам города начальник медвытрезвителя Могилева Геннадий Кириленко и сотрудник УВД облисполкома Сергей Королев.

Прося материально помочь капитально отремонтировать обветшалое здание заведения, они готовы пообещать бесплатное обслуживание работников всех тех предприятий и организаций, которые откликнутся на их просьбу. Пока заявок на такой бартер не поступило.

Осень — пора уныния...

Уныние и растерянность наблюдаются ныне на Миорском заводе технологического оборудования.

Сославшись на отсутствие заказов комплектующих, головное предприятие Минский электромеханический завод отдало распоряжение о его закрытии.

Уже первого сентября все 112 его работников, в основном женщины, будут уволены...

Владимир ШИК.

Спорт-экспресс

Минчанин Борис Гельфанд, выступающий на международном шахматном турнире в Швейцарии, победив одного из лидеров — москвича Евгения Бареева, стал после девятого тура единоличным лидером соревнований. Сейчас у него 7 очков из 9 возможных.

❑

Футболисты сборной России проиграли в гостях в товарищеском матче команде Франции — 1:3.

Последний "писк" Славы Зайцева?

370 долларов США и два золотых кольца забрали у брестчанки Э. вломившиеся в квартиру грабители.

Случай достаточно банальный и не заслуживал бы внимания, если бы не наряды действующих лиц: один грабитель имел на голове чулок, другой — противогаз.

Василий ВИКТОРОВИЧ.

Выпуск подготовлен по сообщениям корреспондентов "Народной газеты", агентств ИТАР—ТАСС, Белинформ, Интерфакс, БелаПАН и РИД.

З афіцыйных крыніц

Будзем дружыць штаб-кватэрамі

Як паведаміла прэс-служба выканаўчага сакратарыята СНД, не выключана, што ужо ў верасні першая група пастаянных прадстаўнікоў і супрацоўнікаў сакратарыята выедзе на своеасаблівую стажыроўку ў Камісію еўрапейскіх супольніцтваў.

Дагаворанасць аб аказанні кансультатыўнай дапамогі рабочым органам Садружнасці дасягнута ў час завершанага гэтымі днямі візіту ў Брусель дэлегацыі на чале з выканаўчым сакратаром СНД І.Каратчэнем. Вызначаны і прыкладны графік знаёмства з рознабаковым вопытам дзейнасці каардынуючых структур адной з аўтарытэтных міжнародных арганізацый.

Дэлегацыя была прынята першым намеснікам старшыні Камісіі еўрапейскіх супольніцтваў Х. ван Дэн Брукам. У ходзе працяглай гутаркі ўзгоднены асноўныя напрамкі праграмы больш цеснага супрацоўніцтва каардынуючых органаў СНД і ЕЭС, якая акрамя ўзаемных дзелавых кансультацый і стажыровак уключае таксама расшырэнне аб'ёмаў абмену інфармацыяй, наладжванне пастаянных кантактаў спецыялістаў дзвюх міжнародных арганізацый на стадыі праектавання будучага будынка штаб-кватэры СНД у Мінску і пасільны ўдзел Камісіі еўрапейскіх супольніцтваў у яго аснашчэнні.

І.Каратчэня і генеральны сакратар камісіі Д.Вільянсан удакладнілі асобныя дэталі падрыхтоўкі дакумента, падпісанне якога падвядзе прававую базу пад супрацоўніцтва выканаўчых органаў СНД і Еўрапейскага эканамічнага супольніцтва, якое ўзаемна ўзбагачае.

Белінфарм.

Тэма дня

Як пачалося жніво...

Павел МОТАЛЬСКІ

Звычайна залаціста-жоўтыя ў гэтую пару хлебныя палеткі ў многіх раёнах рэспублікі сёлета іншага колеру — з-за дажджоў "ірванула" ўверх прыглушанае пустазелле, яравыя таксама далі, як гавораць спецыялісты, зялёны "падгон".

А хлеб збіраць трэба. Таму вясковыя ўмельцы "пераабуваюць" камбайны — робяць спараныя колы, ставяць тэхніку на паўгусенічны ход і г.д. У асобных месцах прыходзіцца брацца за дзедаву касу — інакш на хлебную ніву не праб'ешся.

Зразумела, што не ўсё такім вось чынам узятае збожжа стане хлебам. Частку прыходзіцца пускаць на прыгатаванне фуражу. Асабліва гэта тычыцца паўднёвых раёнаў Брэстчыны і Гомельшчыны, дзе вады сёлета столькі, што яна цягне на двухтрохгадовую норму.

Але ж — вочы баяцца, а рукі робяць. Да жніва практычна прыступіла ўжо ўся Беларусь. На гэты момант абмалочана збожжавых на плошчы прыкладна каля 35.000 гектараў. Сярэдняя ўраджайнасць пакуль што складае 27 цэнтнераў з гектара.

Найбольш шпаркімі тэмпамі ідзе жніво ў гаспадарках Брэсцкай вобласці: хлеб "узяты" з плошчы 20,5 тысячы гектараў, на Гродзеншчыне — амаль з 12.000.

Вельмі цяжка прыходзіцца гамяльчанам. Наша паўднёвая вобласць абмалаціла збожжавыя на плошчы каля 1,5 тысячы гектараў. Прыблізна такой лічбай зараз характарызуюцца справы на жніве і ў астатніх абласцях рэспублікі — Віцебскай, Мінскай, Магілёўскай.

Адным словам, "у природы нет плохой погоды". І варыянты не застацца "ні з чым", па словах намесніка начальніка Галоўнага ўпраўлення раслінаводства Мінсельгасхарчу Вячаслава Герасімовіча, заўсёды ёсць.

Сёлета, нягледзячы на ўсё, таксама. Так што з непагаддзю людзі справяцца. Цяжэй — з нашай безгаспадарчасцю і неразбярыхай: жніво толькі пачалося, а камбайны і іншую тэхніку ў многіх раёнах ужо хоць ты стаў "на прыкол" — бензінавыя рэкі зусім перасохлі...

Такі вось пачатак сёлетняга жніва. Як яно будзе складвацца далей — мы нашым чытачам збіраемся коратка расказваць рэгулярна. Бо голад — не цётка, а хлеб — усяму галава...

О среднемесячной заработной плате рабочих и служащих

Госкомстат Республики Беларусь сообщает, что среднемесячная заработная плата рабочих и служащих в январе—июне 1993 года составила 23867 рублей и возросла по сравнению с соответствующим периодом прошлого года в 9,2 раза. В июне она составила 39399 рублей (в мае 28074 рубля).

Государственный комитет Республики Беларусь по статистике и анализу.

Прымі, Беларусь

Святочныя віншаванні

З нагоды Дня незалежнасці Рэспублікі Беларусь на імя Старшыні Вярхоўнага Савета Станіслава Шушкевіча прыйшлі віншавальныя тэлеграмы ад кіраўнікоў шэрагу дзяржаў.

Жадаючы беларускаму народу поспехаў у будаўніцтве новага жыцця і працвітання, прэзідэнт Расіі Барыс Ельцын выказаў цвёрдую ўпэўненасць у тым, што "векавая дружба нашых народаў, якая вытрымала выпрабаванні часам і гісторыяй, адносіны шчырай узаемнай сімпатыі, давер'я і цеснага супрацоўніцтва атрымаюць далейшае развіццё на карысць абедзвюх дзяржаў". Упэўненасць у тым, што плённае, узаемавыгаднае супрацоўніцтва паміж Украінай і Беларуссю "будзе актыўна развівацца на карысць нацыянальным інтарэсам нашых народаў", выказаў Старшыня Вярхоўнага Савета Украіны Іван Плюшч. Ад сябе асабіста і ад імя народа Рэспублікі Малдова пажадаў "дружалюбнаму беларускаму народу поспехаў у справе стварэння новага грамадства, умацавання незалежнасці і суверэнітэту Радзімы" прэзідэнт Малдовы Мірча Снегур. "Мы высока цэнім існуючыя вузы дружбы, цеснага супрацоўніцтва нашых народаў. Выказваем упэўненасць у тым, што гэтыя ўзаемаадносіны будуць і ў далейшым умацоўвацца і развівацца", — адзначыў у сваім віншаванні прэзідэнт Казахстана Нурсултан Назарбаеў. Ад імя сваіх народаў самыя сардэчныя прывітанні з выпадку нацыянальнага свята перадалі прэзідэнт Кыргызскай Рэспублікі Аскар Акаеў, Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Таджыкістан Эмамалі Рахмонаў, прэзідэнт Рэспублікі Арменія Лявон Тэр-Петрасян, іншыя кіраўнікі краін блізкага замежжа.

Прэзідэнт Федэратыўнай Рэспублікі Германіі Рыхард фон Вайцзэкер адзначыў, што Рэспубліка Беларусь заняла значнае месца ў міжнародным супольніцтве, выказаў надзею, што "эканамічныя рэформы і працэс дэмакратычных пераўтварэнняў увянчаюцца поспехам".

Гарачыя пажаданні дабрабыту народу Рэспублікі Беларусь і асабістага шчасця, у духу сяброўскіх адносін, існуючых паміж дзвюма краінамі, выказаў прэзідэнт Італьянскай Рэспублікі Аскар Луіджы Скальфара. Працвітання Беларусі і росту яе магутнасці, а таксама шчасця беларускаму народу пажадаў старшыня Кітайскай Народнай Рэспублікі Цзян Цзэмінь. Старшыня Дзяржаўнага савета і ўрада Рэспублікі Куба Фідэль Кастра Рус выказаў жаданне ўмацоўваць і расшыраць дружалюбныя адносіны і супрацоўніцтва паміж двума народамі і дзяржавамі. Шчаслівай будучыні беларускаму народу пажадалі прэзідэнт Аўстрыйскай Рэспублікі Томас Клестыль, прэзідэнт Фінляндскай Рэспублікі Мауна Койвіста, поспехаў у будаўніцтве дэмакратычнага канстытуцыйнага грамадства — прэзідэнт Венгерскай Рэспублікі Арпад Генц і спікер венгерскага парламента Дз'ердзь Сабад, прагрэсу, працвітання і шчасця — эмір дзяржавы Кувейт шэйх Джабер аль-Ахмед аль-Джабер ас-Сабах.

Свае віншаванні і найлепшыя пажаданні ў адрас кіраўніка беларускага парламента накіравалі султан Амана Бен Саід, прынц Іарданіі Бен Талал, прэзідэнт Рэспублікі Мальты Чэнсу Табоне, кіраўнікі іншых дзяржаў свету.

Белінфарм.

Актуальна

Рэспубліка па-ранейшаму ў рублёвай зоне

28 ліпеня ў Нацыянальным банку Рэспублікі Беларусь адбылася прэс-канферэнцыя.

Старшыня праўлення банка Станіслаў Багданкевіч зрабіў заяву і адказаў на пытанні журналістаў, звязаныя з рашэннем Цэнтральнага банка Расійскай Федэрацыі аб зняцці з абарачэння на тэрыторыі дзяржаўных казначэйскіх білетаў СССР, білетаў Расіі Дзяржаўнага банка СССР і банкнот Банка РФ узору 1961—1992 гадоў.

Станіслаў Багданкевіч падкрэсліў, што зняцце з абарачэння банкнот выпуску 1961—1992 гадоў не з'яўляецца чыста тэхнічнай аперацыяй. Урад рэспублікі і Нацыянальны банк Беларусі разглядаюць праводзімыя Цэнтральным банкам і ўрадам Расіі меры як магчымыя дзеянні па ўпарадкаванню наяўна-грашовага абарачэння на тэрыторыі Расіі. У сувязі з гэтым Нацыянальным банкам Беларусі прымаюцца адэкватныя меры. Яны не з'яўляюцца канфіскацыйнымі адносна нашых грамадзян і не паслужаць развалу СНД.

Мінулыя святочныя дні Ашчадны банк працаваў да 20 гадзін, абменьваючы расійскія купюры на беларускія разліковыя білеты. У першы дзень нашы грамадзяне абмянялі амаль 2,5 мільярда рублёў. Праўда, былі і чэргі, звязаныя з недахватам "зайчыкаў".

Лічбы сведчаць, што максімальная сума абмену — 50 тысяч — была выбрана правільна: толькі 1,7 працэнта ад велічыні абмену залічана на безадзыўны дэпазітны ўклад.

Зваротны абмен "зайчыкаў" на рублі выпуску 1993 года Ашчадны банк пачаў у Дзень незалежнасці Беларусі. Пакуль што гэта робіцца для тых, хто едзе ў камандзіроўку, водпуск або па іншых неадкладных справах, пры наяўнасці адпаведных дакументаў. Астатнім прыйдзецца пачакаць, калі з Расіі паступяць банкноты ўзору 1993 года.

Станіслаў Банданкевіч расказаў журналістам, што ўрад рэспублікі пры ўдзеле Нацыянальнага банка ўзгадніў праграму эканамічных рэформ і фінансавай палітыкі з Міжнародным валютным фондам. Пачынаючы з ліпеня, Нацыянальны банк уводзіць на свае крэдытныя рэсурсы больш высокую працэнтную стаўку. Яна будзе павышацца з ростам цэн на тавары і паслугі, ставак Цэнтральнага банка Расіі, а таксама попыту і прапанавання. Мы дагаварыліся з Расіяй не аказваць крэдытнай падтрымкі патэнцыяльным банкрутам. На папаўненне абаротных сродкаў прадпрыемствам Нацыянальны банк у далейшым не будзе даваць крэдытаў.

Калі са зняццем з абарачэння грашовых знакаў старога ўзору і іх абменам на разліковыя білеты ў Беларусі праблем не прадбачыцца, адзначыў Станіслаў Багданкевіч, то ўжо сёння многія грамадзяне рэспублікі не могуць выехаць на лячэнне, у водпуск з-за недахопу новых расійскіх грошай. Практычна спынены вываз тавараў аўтамабільным транспартам па дагаворах у Расію. Таму цяпер трэба ўвозіць грашовую масу з Расійскай Федэрацыі ў форме крэдытаў. Гэта вымушаная, але неабходная мера, паколькі рэспубліка па-ранейшаму застаецца ў рублёвай зоне.

Белінфарм.

Госкомстат сообщает

О работе народного хозяйства Республики Беларусь в первом полугодии 1993 года

Экономическое положение республики в первом полугодии текущего года складывалось под воздействием главных факторов, оказывающих решающее влияние на ситуацию в отраслях материального производства и в социальной сфере.

Резкий, скачкообразный рост цен на топливно-энергетические ресурсы, на многие виды сырья, материалов и комплектующих изделий, завозимых из-за пределов республики, вызвал большой рост цен на продукцию производственно-технического назначения и товары народного потребления. Цены на продукцию производственно-технического назначения увеличились в первом полугодии по сравнению с первым полугодием прошлого года в 14 раз, тарифы на перевозку грузов — в 12 раз, розничные цены на товары народного потребления — в 9 раз.

Продолжает сохраняться напряженное положение с поставкой в республику нефти. В результате ее первичная переработка снизилась на 39,4 процента. Это привело к уменьшению на 35—39 процентов выработки бензина, дизельного топлива и топочного мазута, а также повлекло сокращение выпуска многих видов химической продукции.

Несмотря на это, в результате принимаемых мер потребности народного хозяйства в электрической и тепловой энергии в основном удовлетворялись. В оптимальные сроки проведены весенние полевые работы.

Из-за снижения закупок фуражного зерна, а также меньшего количества заготовленных в прошлом году травянистых кормов и корнеплодов снизилось производство мяса и молока.

В результате национальный доход в первом полугодии снизился по сравнению с первым полугодием 1992 года на 14 процентов, в том числе в промышленности — на 16, в сельском хозяйстве — на 11, в строительстве — на 8 процентов.

В промышленности объем производства по сравнению с соответствующим периодом прошлого года снизился на 16,3 процента. Вместе с тем процесс падения производства приостановлен. Если в декабре 1992 года было произведено продукции в сопоставимых ценах на 265 миллиардов рублей, то в среднем за месяц в январе—июне ее выпущено на 284 миллиарда рублей. Это свидетельствует о наметившейся стабилизации в работе промышленности. От этом говорит и производство ряда важных изделий:

	Декабрь 1992 г.	Январь—июнь 1993 г. в среднем за месяц
Тракторы, штук	7678	8026
Велосипеды, тысяч штук	52,1	57,1
Машины стиральные, тысяч штук	5,3	6,0
Часы бытовые, миллионов штук	1,3	1,4
Заготовка древесины, тысяч кубических метров	382,0	407,3
Керамические плитки глазурованные, тысяч квадратных метров	446,6	481,7
Цемент, тысяч тонн	145,6	178,9
Посуда сортовая, миллионов рублей	449,1	1056,9
Посуда фарфоро-фаянсовая, миллионов рублей	87,8	305,5
Мебель, миллиардов рублей	3,4	9,0
Электроутюги, тысяч штук	22	32

Темпы падения производства, которые за четыре месяца к соответствующему периоду прошлого года сложились в размере 17,5 процента, несколько замедлились и за май—июнь составили 13,8 процента. Не допущено большого спада производства в машиностроении (снижение за полугодие составило 1,6 процента), в лесной, деревообрабатывающей и целлюлозно-бумажной промышленности (5 процентов), в легкой промышленности (9 процентов), в электроэнергетике (8 процентов). Производство тракторов увеличилось на 2,6 процента, грузовых автомобилей — на 9,3 процента, кормоуборочных комбайнов — в 1,5 раза, электродвигателей — в 1,7 раза.

В связи с сокращением инвестиций на 28,7 процента уменьшилось производство металлорежущих станков, наполовину — скреперов, на 31 процент — подшипников. Из-за недостатка сырья на 31,1 процента сократился выпуск фосфатных удобрений, по причине трудностей в сбыте на 27,2 процента уменьшилось производство калийных удобрений. Из-за высоких цен и ограниченных ресурсов сырья на 23,4 процента сократился выпуск химических волокон и нитей, на 27,5 процента — шин различного назначения.

(Окончание на 3-й стр.)

Закон Рэспублікі Беларусь

Аб унясенні змяненняў у Крымінальны і Крымінальна-працэсуальны кодэксы Рэспублікі Беларусь

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

I. Унесці наступныя змяненні ў Крымінальны кодэкс Рэспублікі Беларусь, зацверджаны Законам Рэспублікі Беларусь ад 29 снежня 1960 года (33 ВССР, 1961 г., № 1, арт. 4; № 25, арт. 248; 1962 г., № 20, арт. 142; 1986 г., № 17, арт. 227):

з часткі другой артыкула 84 і з артыкула 91¹ выключыць словы "або смяротнай карай з канфіскацыяй маёмасці";

з часткі трэцяй артыкула 169 выключыць словы "а пры асабліва абцяжваючых акалічнасцях — смяротнай карай з канфіскацыяй маёмасці".

II. З артыкула 32 Крымінальна-працэсуальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь, зацверджанага Законам Рэспублікі Беларусь ад 29 снежня 1960 года (33 ВССР, 1961 г., № 1, арт. 5; 1962 г., № 20, арт. 143; 1966 г., № 30, арт. 398; 1973 г., № 11, арт. 188; 1980 г., № 14, арт. 316; 1983 г., № 27, арт. 445; 1986 г., № 17, арт. 227; 1989 г., № 12, арт. 112), выключыць:

словы "84, 85, часткай другой";

лічбы "91¹";

словы "149, 149¹, 169, часткай трэцяй, 169¹, часткай другой, 170, часткай другой".

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.ШУШКЕВІЧ.

6 ліпеня 1993 г.
г.Мінск.
№ 2464-XII

Такога яшчэ не было

Уласнікі "прэзідэнцкага" атэля — беларусы!

Відаць, ужо ў хуткім часе кіраўнікі Беларусі будуць прымаць высокіх гасцей з-за мяжы ў Драздах. Тут, на беразе вадасховішча, з'явіцца шыкоўны атэль, які без усякіх нацяжак можна назваць прэзідэнцкім. Паколькі акрамя раскошных нумароў, басейнаў і фантанаў, пляцовак для тэніса і гольфа ў ім размесціцца і прэзідэнцкія апартаменты з усімі неабходнымі атрыбутамі.

Ужо адзін гэты факт — тэма для асобнай гутаркі. Але гэта яшчэ не ўсё: галоўная асаблівасць навабудоўлі ў тым, што кожны жыхар Беларусі атрымае магчымасць стаць уласнікам гэтай фешэнебельнай і прэстыжнай гасцініцы.

Кампаніяй, якая прапанавала беларусам такое выгаднае ўкладанне грошай, стала брытанская фірма "Відлін бізнес інкарпарэйтэд", чыё афіцыйнае прадстаўніцтва "прапісалася" ў Мінску.

— Наша кампанія першай на беларускім рынку рызыкнула заняцца такім бізнесам, — сказаў паўнамоцны прадстаўнік савета дырэктараў "Відлін бізнес інкарпарэйтэд" Алег Зубко. — Вынік звароту да жыхароў рэспублікі ўкласці свае грошы ў будаўніцтва атэля перасягнуў усе спадзяванні — пенсіянеры, рабочыя, інтэлігенцыя адгукнуліся і пачалі прыходзіць да нас. Відаць, час, калі людзі думалі толькі аб сённяшнім дні і надзённым хлебе, мінуў. Многія ўсвядомілі важнасць і выгаду ўкладання сродкаў не толькі ў разліку на неабходныя патрэбнасці, але і ў будучыню, што зможа прыносіць даходы і ім, і іх дзецям. Дарэчы, усе, каму даспадобы наша пачынанне, могуць і цяпер у любы час набыць у нас акцыі і стаць саўладальнікамі будучага атэля. Каб такіх людзей было як мага больш, кампанія абмежавала мінімальны ўзнос адным доларам або яго рублёвым эквівалентам па курсу. На сённяшні дзень каштоўная папера, набытая ўкладчыкам, з'яўляецца сертыфікатам мэтавай аблігацыйнай пазыкі, якая пры пабудове гасцініцы аўтаматычна пераходзіць у акцыі, і, такім чынам, акцыянеры становяцца ўласнікамі нерухомасці. Прадугледжваецца, што кантрольны пакет беларускіх працэнтаў складзе 51 працэнт, а гэта значыць — лёсам атэля будзе вяршыць беларускі бок.

Укладчыкі змогуць атрымліваць немалыя дывідэнды ад акцый пасля таго, як міне паўгода з моманту яе набыцця, а потым кожныя тры месяцы. Для гэтага частка выручаных сродкаў, якія не адразу выкарыстаюць у будаўніцтве гасцінічнага комплексу, пойдзе ў сферу хуткага абарачэння. Такая прадбачлівасць прадстаўнікоў кампаніі дала магчымасць ужо сёння ўстанавіць для ўкладчыкаў вельмі высокія працэнты. Так, валютныя ўклады прымаюцца пад 30 працэнтаў гадавых, а рублёвыя — пад 400. Мала таго, акцыянеры могуць самі выбраць форму пералічэння працэнтаў — або рублёвую, або доларавую, бо кожны прымаемы рублёвы ўзнос мае свой валютны эквівалент.

Гасцінічна-турыстычны комплекс у Драздах зможа зрабіць уплыў і на развіццё ў Беларусі турыстычнага бізнесу. Нават самы прыдзірлівы замежны госць не справіцца са спакусай правесці час у гэтым шыкоўным атэлі. Па праекту, распрацаванаму архітэктарамі "Мінскграмадзянпраекта", у гасцініцы прадугледжваецца пражыванне адначасова 150 чалавек, усяго ж комплекс разлічаны на 250 месцаў.

Пачатак работ намечаны на 1994 год. Згодна з дагаворам, новы гасцінічны комплекс будзе прапісаны на месцы былой нерэнтабельнай спартыўнай базы. Побач з гэтым месцам паявіцца і яшчэ адно збудаванне — "Відлін бізнес інкарпарэйтэд" прафінансуе будаўніцтва спартыўнага комплексу на сто месцаў, які затым бязвыплатна стане ўласнасцю прафсаюзаў, што прадаставілі брытанскай фірме зямлю пад гасцініцу. Усе будаўнічыя работы выканаюць высокакваліфікаваныя заходнія спецыялісты. Распрацоўку дызайну і аддзелачныя работы возьмуць на сябе англічане. Як мяркуецца, першых наведвальнікаў гасцініца прыме ўжо ў 1996 годзе.

Гэта новае для рэспублікі пачынанне толькі набірае сілу, аднак ужо ёсць і вынікі. Першай ластаўкай, якая прынесла заснавальнікам праекта з Брытаніі і беларускім укладчыкам радасную навіну, стаў рэспубліканскі агляд лепшых архітэктурных твораў года, што адбыўся ў ліпені. Адным з яго пераможцаў названы архітэктурны праект гасцінічна-турыстычнага комплексу ў Драздах, аўтары якога атрымалі медаль, дыплом і грашовую прэмію. Што ж, пакуль што матэрыяльна заахвочаны толькі архітэктары. Аднак не трэба сумнявацца ў тым, што ўжо хутка аддачу ад гэтага прадпрыемства адчуюць і ўсе астатнія.

Белінфарм.

г.Мінск.

Не ўсё так дрэнна

На мясцовай сыравіне

Для выпуску аўтамабільных запчастак прызначаны новы цэх, які адкрыўся ў гродзенскім аб'яднанні "Азот".

На ўстаноўцы, пастаўленай і змантаванай нямецкай фірмай "Крауз Мафай", можна вырабляць практычна любыя дэталі і вузлы: ад крылаў і бампераў — да самых простых пракладак. Асноўная сыравіна для выпуску запчастак — капралактам — атрымліваецца на месцы. З выхадам на праектную магутнасць установка, якой кіруе камп'ютэр, кожныя пяць мінут будзе даваць гатовы выраб.

Канстанцін БАЛАТЭВІЧ, Белінфарм.

Диво

Одиннадцать сыновей родили и воспитывают пинчане Григорий и Светлана Ключицы. Пока одиннадцать

Василий САРЫЧЕВ

По детям я их по приезде и искал. Подходил к людям и спрашивал: не слышали о такой многодетной семье? Не так Пинск мал — большей частью не слышали. Но неизменно интересовались: "Они из верующих?"

Из них 47-летний Григорий Елисеевич Ключиц тринадцатый год возглавляет в Пинске церковь христиан евангельской веры. Потому, пожалуй, и не решился автор на репризу о футбольной команде — у родителей сравнения слишком другие. На вновь пополнившую супругу улыбающийся отец кивнул со словами:

— Двенадцатого ждем.

— Почему не двенадцатую? — поинтересовался я.

— Апостолов двенадцать было...

— Нет, но все же — где ваши девчата? — шутя, переключаюсь на Светлану Владимировну.

— Нашли только хлопцев — найдем и девчат, — парирует та.

Ей тридцать девять, ему — сорок семь. Познакомились на свадьбе старшего брата Ключица, игравшейся в Светланиной деревне. Пару месяцев повстречались, и грянула еще одна свадьба.

К слову, свадьбы у христиан евангельской веры не вполне обычные, без спиртного и танцев, хотя, разумеется, с песнями — религиозными гимнами и псалмами. И еще. Брак заключается только с человеком своей веры. Учитывая, что пинская церковь этой веры насчитывает сегодня порядка 1200 членов, выбор у молодых не так велик.

До свадьбы христиане евангельской веры крепко думают — заключенный брак у них нерасторжим.

Скрепляет такие семьи, надо думать, не только единство веры. Муж в этих семьях — непререкаемый глава.

— Бог создал человека, а жену — для человека, — строго изрекает Григорий Елисеевич, и писанная с веселых купчих Венецианова Светлана Владимировна почтительно тупит серые глаза.

Первых двух она рожала в родной деревне у опытной повитухи — специально ездила, потом перешла на пинский роддом, для которого стала живым символом. Старший сын, ему девятнадцать, уже выучился в профтехучилище на электрика и поступил в Московский теологический институт, второй, со специальностью газосварщика, туда только готовится. Третий, резчик-краснодеревщик, настроился на техникум, остальные учатся в школе. Обычной средней школе, с пониманием учителей не участвуя в вечерах и общественной работе. Их удел — труд по хозяйству, посещение воскресной церковной школы. Ну, и футбол, велосипед, различные игры — дети есть дети.

Телевизор христианам евангельской веры не возбранен, но Ключицы не имеют его по принципиальным соображениям.

— Слишком много разных сексуальных передач, — объясняет глава, — это разлагает семейное воспитание.

Согласно вере, христиане евангельской веры не могут пользоваться в интимной жизни распространенными в мире приспособлениями. Потому и получаются у наиболее дисциплинированных столь многочисленные семьи. "Сколько Бог положит", — говорят они.

Семье, в которой вырос Григорий Елисеевич, Бог положил шестерых, у Светланы Владимировны братьев-сестер было четверо.

По специальности Светлана Владимировна кондитер, но давно применяет мастерство только в домашних условиях. Григорий Елисеевич имеет 27 лет непрерывного водительского стажа в строительных организациях, освобожденным пастырем он в церкви всего второй год. Нелегкие времена пережил он в коммунистическую пору — прорабатывали, штрафовали — "за организацию обрядовых похорон", "за участие в службе чужого священника" и т.д. К счастью, пришли и мы к тому, что сугубо личное и неподотчетное это дело — какой вере служить, какому богу поклоняться. Куда важней другое — растут ли дети честными, добрыми, опрятными.

На просьбу перечислить всех сыновей, сколько каждому лет, Светлана Владимировна предлагает назвать по годам — "так мне легче".

— Эдуард 1974 года рождения, Владислав — 1975-го, Павел — 1976-го, Дмитрий — 1978-го, Андрей — 1980-го, Сергей — 1981-го, Александр — 1983-го, Вячеслав — 1985-го, Григорий — 1988-го, Рувим — 1990-го, Анатолий — 1992-го.

К Новому году Ключицам надо будет подбирать еще одно красивое имя. Несколько раньше им предстоят еще одни приятные хлопоты — к 50 квадратным метрам частного дома уникальной семье добавляется четырехкомнатная государственная квартира, ордер на которую Ключицы получили не без участия "Народной газеты".

г.Пинск.

Тревожно!

Демократия в руководящих щипцах

Антон ПИЛИПЧИК, заместитель редактора газеты Ивьевского районного Совета народных депутатов "Іўеўскі край"

Если вы полагаете, что сегодня в прессе царит плюрализм мнений, то глубоко ошибаетесь — во всяком случае, в "провинции" им и не пахнет.

Когда я замещал находившегося в отпуске редактора, решил опубликовать статью депутата нашего райсовета. Автор справедливо негодовал по поводу использования миллионных бюджетных средств на строительство теплотрассы для приватизируемых председателем райисполкома В.Прокопиком и заведующим райфинотделом И.Салейко особняков в то время, когда в районе не ходят автобусы не только во многие отдаленные деревни, но даже к центральным усадьбам хозяйств, когда местную экономику душит тьма острейших проблем.

Некоторые суждения, наверное, были не бесспорными, но каждый депутат имеет право на собственное мнение.

Вернувшись из отпуска, "шеф" после устроенной ему в райисполкоме головомойки потребовал от меня объяснительную: мол, как такой материал попал в газету? А через несколько дней публично, перед всем коллективом он, как говорится, без всякого суда и следствия заявил о недоверии мне как заместителю. Оказывается, эта публикация поставила в сложное положение весь коллектив, поскольку учредитель, то есть райсовет, теперь не станет финансировать газету и сотрудники останутся без зарплаты, в итоге редакция закроется... Глупостей, короче, было наговорено много. Я все стерпел.

Прошло несколько месяцев. И не писал бы я сегодня этих строк, если бы в июле, придя на работу, на доске объявлений не обнаружил приказ по редакции, гласящий, что в связи с уходом редактора И.Швакеля в очередной отпуск по согласованию с председателем райисполкома обязанности по редактированию газеты будет исполнять ответственный секретарь. То есть мне объявлен импичмент, как теперь уже на все сто процентов ясно, под давлением председателя райисполкома В.Прокопика в отместку за опубликование критического материала.

Я уверен, что далеко не один такой среди журналистов "малой прессы". Дух свободы слова почти не коснулся "районок". Сломив монополию одной политической силы в сфере гласности, мы оказались перед лицом другой монополии, такой же и даже более жестокой. После разгона ГКЧП в Москве со всеми не заставившими себя долго ждать последствиями сразу проявилась такая, прямо трагическая тенденция: бывшие первые секретари райкомов, горкомов, обкомов, пересевшие в кресла председателей Советов, начали просто мстить средствам массовой информации за попытки стать независимыми. Тем более они сегодня не прощают прессе того, что нет-нет да и ухватит она руководящих лиц если не за ногу, то хоть за палец. Не дают газетам денег. Под любым предлогом диктуют сокращение штатов с целью избавиться от неугодных газетчиков. А если и таким образом ничего не получается, то не боятся и открыто преследовать, притеснять и ущемлять журналистов в их деятельности.

А отчего же не поступать так местным руководителям, если сам председатель нашего правительства не устает подтверждать свою приверженность принципу, суть которого заключается в простой формуле: "Кто платит, тот и заказывает музыку"? Хотя на деле и Председатель Совмина, и местные руководители финансируют газеты не из личного кошелька, а из средств налогоплательщиков, которые за свои деньги имеют право получать объективную информацию, а не отобранную власть предержащими.

Поддержите инициативу!

Осень зеленых друзей белорусских детей

Обращение к преподавателям школ и училищ, техникумов и вузов, к родителям детей, активистам общества охраны природы, ко всем жителям Беларуси

Современная наука свидетельствует: пребывание в лесопарковой зоне в течение хотя бы 30 минут повышает физическую и интеллектуальную работоспособность человека в тот день в среднем на 15 процентов. Всем известно, как остро нуждаются в оздоровлении и отдыхе дети именно во время учебы.

Пинские активисты Белорусского общества охраны природы выступили с инициативой занять посадками декоративных пород деревьев половину территории учебных заведений, больниц, других учреждений города. Это начинание очень ценно во всех отношениях: и для укрепления здоровья учащихся, и благоустройства, и для украшения своего города или поселка.

Президиум Белорусского общества охраны природы призывает всех жителей Беларуси поддержать благородную инициативу пинчан и объявить осень 1993 года "Осенью зеленых друзей белорусских детей". Наши активисты берут на себя задачу привлечь к этой акции родителей, провести совместно с гороно, лесхозами, инспекциями по экологии, обществами лесоводов, охотников и рыболовов открытые собрания. Рассчитываем также на помощь в приобретении и подвозке саженцев всех предприятий и организаций, предпринимателей. Почин друзей природы окупится сторицей, "зеленые легкие" городов и весей будут служить многим поколениям людей.

Президиум Белорусского общества охраны природы.

Точка зрения

Тактика остается прежней

25—26 июля в Минске проходил 2-й съезд республиканского профсоюза "Конфедерация труда Беларуси" (КТБ). В предложенном участникам съезда докладе "Оценка экономической и политической ситуации в Республике Беларусь", в частности, отмечалась "непоследовательность и половинчатость" в решениях Верховного Совета, очень слабая подготовка проектов законов и, как результат, передача этой функции Совету Министров, который "еще более однобоко представляет интересы определенных сил республики".

Делегатами съезда был доизбран исполком КТБ, рассмотрен вопрос о тактических действиях, которые остались прежними, внесены уточнения в устав КТБ, рассмотрен вопрос об отношении к политическим партиям и движениям. Республиканский профсоюз КТБ положительно относится к решению об учреждении совместно с другими демократическими профсоюзами конгресса демократических профсоюзов. Участники 2-го съезда КТБ приняли обращение "К гражданам Республики Беларусь", где предложили создание согласительного органа, в который вошли бы представители всех общественных сил республики. Его целью, говорится в обращении, должны стать определение основных положений проекта Закона о выборах и рекомендации по созданию правительства народного доверия.

Среди приглашенных на съезд были представители Союза рабочих Литвы, АФТ КПП (Польша), Свободного профсоюза, Белорусского независимого профсоюза горняков и других работников, Белорусской крестьянской партии.

Сойм БНФ о политике правительства

Сойм БНФ "Возрождение" принял заявление "О денежной реформе в России и бездействии руководства Беларуси", в котором называет способ проведения реформы со стороны российского правительства относительно Беларуси вероломным. Сойм БНФ, подчеркивается в заявлении, неоднократно предупреждал Верховный Совет и правительство Беларуси о необходимости подготовить свою кредитно-финансовую систему и ввести собственные деньги. Сейчас он вынужден ставить вопрос о неотложной отставке Председателя Совета Министров и председателя Национального банка Беларуси.

Сойм БНФ также принял заявление "О новой инициативе правительства Беларуси, в котором, в частности, говорится о недопустимости создания "экономического союза" для политической игры. "Принципы, которые гарантируют безопасное и цветущее будущее нашему государству, — это нейтралитет, рыночные реформы в экономике, координация взаимовыгодных отношений со всеми соседями...", — говорится в заявлении.

Лариса КЛЮЧНИКОВА, Белинформ.

Глас народа

Привычки иногда меняются. Независимо от нашего желания

В период с 19 по 21 июля 1993 года Белорусская служба "Общественное мнение" провела опрос жителей республики. В ходе опроса было изучено мнение 722 респондентов, представляющих все социально-демографические группы населения. Ошибка репрезентативности выборки в среднем не превысила 1,3%.

1. Где вы предпочитали проводить свой отпуск в прошлые годы?

1. В странах дальнего зарубежья . . . . . . — 3,6%
2. В ближнем зарубежье (Крым, Кавказ, Балтийское побережье и т.д.) . . — 32,0%
3. В Беларуси (санатории, дома отдыха, турбазы и т.д.) . . . . — 30,1%
4. Дома (на даче) — 32,3%
5. Трудно сказать определенно . . . . . — 2,0%

2. Смогли ли (сможете ли) вы в нынешнем году провести свой отпуск так, как привыкли это обычно делать?

1. Да . . . . — 39,4%
2. Нет . . . . — 60,6%

3. Если нет, то по какой причине?

1. Не хватает денежных средств . . . . . — 61,0%
2. Трудно достать путевку . . . . . — 18,2%
3. Трудно достать билеты на транспорт . . . . — 37,4%
4. Возникли проблемы с денежными знаками (трудно обменять белорусские деньги на деньги других государств) . . . . — 34,5%
5. В местах, где я привык отдыхать, идет война или очень напряженная политическая обстановка . . . . . — 34,3%
6. Места, где я предпочитал отдыхать, оказались в других государствах . . . . — 22,7%
7. Другие причины — 19,1%

Нам стало известно

"Золотые" лейтенантские звезды

На сегодняшний день обучение одного курсанта или слушателя военного вуза в России обходится нашему государству примерно в три с половиной миллиона рублей в год.

Однако республика вынуждена направлять своих абитуриентов, так как по ряду дефицитных профессий наши военные училища специалистов не готовят. Так, в этом году уже решен вопрос об оплате обучения тринадцати человек в военно-медицинской академии.

Григорий МЕЛЬНИК, РИД.

Будем с витаминами

Как считает заместитель председателя Мингорисполкома Николай Лях, жители столицы будут обеспечены овощами на всю осень и зиму.

Планируется заготовить только на полях области 50 тысяч тонн картофеля и 54 — овощей. Урожай личных и фермерских хозяйств при этом не учитывается. 17 тысяч тонн — среди них яблоки, виноград, абрикосы, бахчевые — завезут из-за рубежа. В столичные закрома отгружено 400 тонн помидоров из Туркмении и Азербайджана. Так что в случае неурожая без овощей и фруктов минчане не останутся.

Наталья ГРИБ, РИД.

В "Филателию" за... обновкой

Теперь витебские модницы могут не только восхищаться увиденными в импортных журналах моделями, но и, немного поработав, пополнить свой гардероб.

Чтобы пошить модную вещь, достаточно зайти в магазин "Филателия", где продается набор для рукоделия от "Бурда моден". В нем есть все необходимое — от тканей до ниток. Остается только сесть за машинку и сострочить блузку, платье, плащ или что-то еще. Появление такой желанной для витебчанок новинки — итог контактов областного предприятия "Белсоюзпечать" и русской редакции журналов "Бурда" и "Верена".

Белинформ.

Факт

Гласность в цифрах

Как сообщили корреспонденту РИДа в Министерстве информации, на сегодняшний день в республике зарегистрировано 653 газеты и журнала.

Из них 141 издание белорусское, 163 — русскоязычных, 4 газеты выходят на польском языке, 2 — на украинском, остальные предпочитают смешанный русско-белорусский вариант. Частных изданий на данный момент зарегистрировано аж 77. Впрочем, многие издания не выходят из-за дороговизны бумаги, цена за тонну которой, кстати, перевалила уже за 300-тысячный рубеж. И, как говорится, то ли еще будет, учитывая, что собственного мощного целлюлозно-бумажного комбината в республике нет, а львиная доля потребляемой бумаги — завозная.

Григорий МЕЛЬНИК.

Крик души

Помогите нам, матерям, спасти своих сыновей!

Обратиться в "Народную газету" меня заставила телевизионная программа "Итоги". 18 июля с.г. ее ведущий Киселев сообщил всему миру, что 20 русских солдат погибли на таджикско-афганской границе. Свою мысль он продолжил со ссылкой на страны, подписавшие Договор о коллективной безопасности, — мол, надо всем думать, как защищать границу.

А я подумала о нашем Верховном Совете, который, игнорируя мнение большинства своего народа (я уверена, что именно большинства), трезвую политику Председателя Верховного Совета С.С.Шушкевича, принял решение о вхождении в систему коллективной безопасности. Я вспоминаю, как взахлеб доказывали наши "радетели счастья для народа" народные депутаты М.И.Гриб, Г.И.Козлов, Н.П.Скорынин и многие другие из большинства в парламенте, что ничего страшного не будет, если мы подпишем этот договор. Нет, товарищи, именно жизни наших сыновей оказались в опасности после вашего решения. Вы не только посягнули на нейтралитет Беларуси, вы подняли руку на наших сыновей.

Я предлагаю, пока еще не поздно, пока не закрутилась эта мясорубка, на очередной сессии Верховного Совета отменить принятое решение о вхождении Беларуси в систему коллективной безопасности. Я обращаюсь к тем здравомыслящим депутатам, к Вам, Станислав Станиславович: остановите эту красную чуму!

Я обращаюсь ко всем матерям, женщинам республики: потребуйте от своих номенклатурных депутатов остановить этот убийственный процесс. Ведь они своих сыновей не отправят погибать. Умирать будут наши беззащитные мальчики. Я боюсь за будущее своего семнадцатилетнего сына. Люди, помогите нам, матерям, спасти своих сыновей!

Людмила МИСЕВИЧ.

г.Минск.

Закон Рэспублікі Беларусь

Аб ахове здароўя

Гэты Закон вызначае дзяржаўную палітыку ў галіне аховы здароўя грамадзян Рэспублікі Беларусь, прававыя, сацыяльна-эканамічныя і арганізацыйныя асновы сістэмы аховы здароўя.

Раздзел І. Агульныя палажэнні

Артыкул 1. Заканадаўства Рэспублікі Беларусь аб ахове здароўя грамадзян

Заканадаўства Рэспублікі Беларусь аб ахове здароўя грамадзян складаецца з Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, гэтага Закона і іншых актаў заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 2. Дзяржаўная палітыка ў галіне аховы здароўя

Дзяржаўная палітыка ў галіне аховы здароўя грунтуецца на наступных прынцыпах:

даступнасць медыцынскай дапамогі і фармацэўтычнага забеспячэння;

прафілактычная накіраванасць аховы здароўя;

прыярытэтнае медыцынскае абслугоўванне і лекавае забеспячэнне дзяцей і маці;

падкантрольнасць прафесіянальнай дзейнасці медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў органам аховы здароўя;

адказнасць дзяржаўных органаў улады і кіравання і наймальнікаў за стан здароўя грамадзян;

роўныя магчымасці развіцця прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый аховы здароўя незалежна ад ведамаснай прыналежнасці і форм уласнасці;

эканамічная зацікаўленасць юрыдычных і фізічных асоб у захаванні здароўя грамадзян;

удзел грамадскасці і грамадзян у ахове здароўя.

Артыкул 3. Права грамадзян на ахову здароўя

Грамадзяне Рэспублікі Беларусь маюць права на ахову здароўя.

Гэта права забяспечваецца:

бясплатнай медыцынскай дапамогай у дзяржаўных установах аховы здароўя, за выключэннем тых відаў медыцынскай дапамогі, якія вызначаюцца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь;

умацаваннем матэрыяльна-тэхнічнай базы ўстаноў аховы здароўя;

падрыхтоўкай медыцынскіх і фармацэўтычных кадраў;

стварэннем для чалавека спрыяльнага асяроддзя пражывання;

магчымасцю карыстання медыцынскімі, лячэбна-прафілактычнымі і аздараўленчымі ўстановамі;

стварэннем умоў для заняткаў фізічнай культурай і спортам.

Артыкул 4. Права грамадзян на свабодны выбар урача і ўстановы аховы здароўя

Кожны грамадзянін мае права прайсці медыцынскае абследаванне і атрымаць медыка-санітарную дапамогу ў любой установе аховы здароўя з улікам яе профілю і магутнасці.

У мэтах прафілактыкі захворванняў, бесперапыннасці нагляду дыспансерных хворых і іх лячэння органы аховы здароўя замацоўваюць грамадзян па іх жаданню за ўстановай аховы здароўя з улікам яе профілю і магутнасці, а кіраўнікі ўстаноў аховы здароўя — за ўрачамі.

Артыкул 5. Медыцынскае абслугоўванне і лекавае забеспячэнне ваеннаслужачых, асоб начальніцкага складу органаў унутраных спраў, а таксама членаў іх сем'яў

Медыцынскае абслугоўванне і лекавае забеспячэнне ваеннаслужачых, асоб начальніцкага складу органаў унутраных спраў, а таксама членаў іх сем'яў ажыццяўляюцца ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 6. Права на ахову здароўя асоб, якія знаходзяцца пад следствам і ў месцах пазбаўлення волі

Асобам, якія знаходзяцца пад следствам і ў месцах пазбаўлення волі, гарантуецца аказанне неабходнай медыцынскай дапамогі. Кожны асуджаны падлягае медыцынскаму агляду пры накіраванні ў месцы пазбаўлення волі.

Артыкул 7. Права грамадзян на інфармацыю аб стане свайго здароўя

Кожны грамадзянін мае права на атрыманне поўнай і дакладнай інфармацыі аб стане свайго здароўя.

Інфармацыя можа быць няпоўнай або абмежаванай, калі на думку медыцынскіх ці фармацэўтычных работнікаў поўная і дакладная інфармацыя пагоршыць стан здароўя хворага.

Артыкул 8. Абавязак і адказнасць грамадзян у галіне аховы здароўя

Грамадзяне абавязаны беражліва адносіцца да свайго здароўя і здароўя іншых грамадзян.

Грамадзяне, якія наўмысна прычынілі шкоду свайму здароўю, а таксама здароўю іншых грамадзян або якія робяць замах на іх здароўе, прыцягваюцца да адказнасці ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Раздзел ІІ. Паўнамоцтвы органаў дзяржаўнай улады і кіравання, прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый у галіне аховы здароўя

Артыкул 9. Кампетэнцыя Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь распрацоўвае і ажыццяўляе палітыку ў галіне аховы здароўя ў адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь.

Веданню Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь падлягаюць:

вызначэнне стратэгіі развіцця аховы здароўя і зацвярджэнне нацыянальных медыцынскіх праграм;

ажыццяўленне кантролю за выкананнем заканадаўства Рэспублікі Беларусь у галіне аховы здароўя;

зацвярджэнне дзяржаўнага бюджэту на ахову здароўя насельніцтва.

Артыкул 10. Кампетэнцыя Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь

Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь у межах сваіх паўнамоцтваў нясе адказнасць за стан здароўя народа.

Веданню Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь падлягаюць:

распрацоўка і зацвярджэнне праграм развіцця аховы здароўя і медыцынскай навукі, уключаючы праграмы па ліквідацыі вынікаў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, медыцынскай і фармацэўтычнай адукацыі і падрыхтоўкі навуковых кадраў;

складанне дзяржаўных планаў, распрацоўка і зацвярджэнне праграм вытворчасці лекавых сродкаў і прэпаратаў, абсталявання і іншых сродкаў і вырабаў медыцынскага прызначэння;

забеспячэнне санітарнай аховы тэрыторыі, санітарна-эпідэмічнай і радыяцыйнай бяспекі насельніцтва;

стварэнне айчыннай медыцынскай і фармацэўтычнай прамысловасці.

Артыкул 11. Кампетэнцыя Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь

Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь ажыццяўляе:

кіраванне органамі, прадпрыемствамі, установамі і арганізацыямі аховы здароўя;

каардынацыю і кантроль за прафесіянальнай дзейнасцю органаў і ўстаноў аховы здароўя незалежна ад ведамаснай прыналежнасці і форм уласнасці, а таксама медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў, якія практыкуюць самастойна;

арганізацыю і кантроль за прафесіянальнай падрыхтоўкай медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў;

кіраванне медыцынскімі навукова-даследчымі ўстановамі і каардынацыю навуковых даследаванняў у галіне аховы здароўя;

зацвярджэнне санітарна-гігіенічных і санітарна-проціэпідэмічных правіл і норм, устанаўленне парадку ажыццяўлення дзяржаўнага санітарнага нагляду;

распрацоўку агульных прынцыпаў арганізацыі і развіцця санаторна-курортнай дапамогі.

Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь выконвае таксама і іншыя функцыі ў адпаведнасці з Палажэннем аб ім, якое зацвярджаецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Загады і інструкцыі Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь па пытаннях прафілактыкі, дыягностыкі захворванняў, лячэння і фармацэўтычнай дзейнасці абавязковыя для ўсіх медыцынскіх і фармацэўтычных прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый незалежна ад ведамаснай прыналежнасці і форм уласнасці.

Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь нясе адказнасць за выкананне абавязкаў, ускладзеных на яго актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 12. Кампетэнцыя мясцовых органаў дзяржаўнай улады і кіравання

Мясцовыя органы дзяржаўнай улады і кіравання нясуць адказнасць за стан здароўя грамадзян, якія пражываюць адпаведна на тэрыторыі вобласці, раёна, горада, раёна ў горадзе, пасёлка, сельсавета.

Мясцовыя органы дзяржаўнай улады і кіравання ў галіне аховы здароўя грамадзян забяспечваюць:

фінансаванне органаў, прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый аховы здароўя, якія знаходзяцца ў іх веданні;

ажыццяўленне санітарна-гігіенічных, санітарна-проціэпідэмічных мерапрыемстваў і мер радыяцыйнай абароны ў вытворчай і сацыяльнай дзейнасці дзяржаўных органаў, прадпрыемстваў, устаноў, арганізацый і грамадскіх аб'яднанняў на сваёй тэрыторыі;

развіццё і матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне ўстаноў аховы здароўя, якія знаходзяцца ў іх веданні;

зацвярджэнне і фінансаванне рэгіянальных медыцынскіх праграм;

ліцэнзаванне асобных відаў медыцынскай і фармацэўтычнай дзейнасці.

Артыкул 13. Абавязкі наймальнікаў па стварэнню ўмоў для рэалізацыі правоў работнікаў на ахову здароўя

Наймальнікі абавязаны ствараць адпаведныя ўмовы для рэалізацыі правоў работнікаў на ахову здароўя і нясуць адказнасць за ўшчамленне іх правоў у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Раздзел ІІІ. Сістэма аховы здароўя, яе фінансавае і матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне

Артыкул 14. Стварэнне ўстаноў аховы здароўя

Юрыдычныя і фізічныя асобы маюць права ствараць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь лячэбна-прафілактычныя, санітарна-прафілактычныя, аптэчныя ўстановы, а таксама ўстановы медыцынскай экспертызы і нясуць адказнасць за фінансавае і матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне ўказаных устаноў, а таксама за арганізацыю і якасць медыка-санітарнай дапамогі.

Пералік устаноў аховы здароўя і палажэнні аб іх зацвярджаюцца Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

Установа аховы здароўя лічыцца створанай з дня яе дзяржаўнай рэгістрацыі ў адпаведнасці з актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Для ажыццяўлення відаў медыцынскай і фармацэўтычнай дзейнасці ўстанова абавязана атрымаць ліцэнзію ў парадку, які ўстанаўліваецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 15. Фінансаванне аховы здароўя

Фінансаванне дзяржаўнай аховы здароўя ажыццяўляецца з разліку патрэбнасці расходаў на медыка-санітарную дапамогу на аднаго жыхара. Частка расходаў, якія штогод накіроўваюцца на гэтыя мэты, вызначаецца зыходзячы з патрэбнасці аховы здароўя Законам Рэспублікі Беларусь "Аб дзяржаўным бюджэце Рэспублікі Беларусь", але ў аб'еме не менш 10 працэнтаў нацыянальнага даходу.

Крыніцамі фінансавых паступленняў на ахову здароўя з'яўляюцца:

сродкі дзяржаўнага бюджэту;

частка пазабюджэтных сродкаў мясцовых Саветаў народных дэпутатаў, у тым ліку штрафы за парушэнне санітарных норм і правіл;

добраахвотныя ўзносы прадпрыемстваў, устаноў, арганізацый, грамадскіх аб'яднанняў і асобных грамадзян, а таксама юрыдычных асоб, замежных грамадзян і асоб без грамадзянства;

сродкі, атрыманыя ў выніку задавальнення іскаў органаў аховы здароўя да прадпрыемстваў, устаноў, арганізацый па пакрыццю расходаў на аздараўленчыя мерапрыемствы ў выпадках аварый або парушэнняў тэхналагічных працэсаў, якія пацягнулі пагаршэнне ці страту здароўя грамадзян;

даходы ад гасразліковай дзейнасці ўстаноў аховы здароўя, у тым ліку платных медыцынскіх паслуг, не ўключаных у праграмы аховы здароўя, якія фінансуюцца дзяржавай;

фонды медыцынскага страхавання;

іншыя крыніцы, не забароненыя дзеючым на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь заканадаўствам.

У асобных выпадках фінансавыя паступленні могуць непасрэдна накіроўвацца ў органы і ўстановы аховы здароўя.

Артыкул 16. Фінансаванне ўстаноў аховы здароўя праз арганізацыі, якія ажыццяўляюць медыцынскае страхаванне

У мэтах эфектыўнага выкарыстання фінансавых сродкаў, стымулявання працы медыцынскіх работнікаў і ажыццяўлення пазаведамаснага кантролю за іх прафесіянальнай дзейнасцю ўстановы аховы здароўя могуць фінансавацца праз арганізацыі, якія ажыццяўляюць медыцынскае страхаванне.

Парадак і ўмовы функцыянавання дзяржаўных устаноў аховы здароўя ў сістэме медыцынскага страхавання вызначаюцца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Раздзел IV. Лячэбна-прафілактычная дапамога

Артыкул 17. Аказанне лячэбна-прафілактычнай дапамогі

Лячэбна-прафілактычная дапамога аказваецца лячэбна-прафілактычнымі ўстановамі незалежна ад ведамаснай прыналежнасці і форм уласнасці, а таксама асобамі, якія маюць права займацца медыцынскай дзейнасцю.

Установа аховы здароўя, у якой грамадзянін знаходзіцца на медыцынскім абслугоўванні, абавязана забяспечыць медыцынскую дапамогу, а ў выпадку неабходнасці накіраваць яго на абследаванне і лячэнне ў іншыя лячэбна-прафілактычныя ўстановы.

Артыкул 18. Аказанне хуткай медыцынскай дапамогі

Хуткая медыцынская дапамога грамадзянам Рэспублікі Беларусь забяспечваецца дзяржаўнай сістэмай арганізацыі медыцынскай дапамогі.

Асобам, якія пацярпелі ад няшчасных выпадкаў або апынуліся з прычыны раптоўнага захворвання ў стане, што патрабуе тэрміновай медыцынскай дапамогі, такая дапамога аказваецца неадкладна бліжэйшай лячэбна-прафілактычнай установай незалежна ад ведамаснай прыналежнасці і форм уласнасці. Кампенсацыя расходаў у гэтых выпадках ажыццяўляецца ў парадку, які вызначаецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

За лжывы выклік хуткай медыцынскай дапамогі грамадзяне нясуць адказнасць у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 19. Абавязак садзейнічання медыцынскім і фармацэўтычным работнікам

Органы мясцовага самакіравання, службовыя асобы абавязаны садзейнічаць медыцынскім і фармацэўтычным работнікам у аказанні медыцынскай дапамогі грамадзянам, а таксама ў прадастаўленні транспарту, сродкаў сувязі і іншай неабходнай дапамогі.

Пры наяўнасці акалічнасцей, якія пагражаюць жыццю хворага, медыцынскі або фармацэўтычны работнік мае права выкарыстаць любы від транспарту, які ёсць у дадзеных абставінах, для праезду да месца знаходжання хворага ці для яго транспарціроўкі ў лячэбна-прафілактычную ўстанову.

Адмова службовай асобы ў садзейнічанні медыцынскаму або фармацэўтычнаму работніку ў аказанні экстраннай медыцынскай дапамогі грамадзянам, а таксама ўладальнікаў транспарту прадаставіць яго для гэтых мэт цягне адказнасць у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Парадак кампенсавання расходаў, звязаных з аказаннем экстраннай медыцынскай дапамогі, вызначаецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 20. Накіраванне грамадзян на кансультацыю і лячэнне за межы Рэспублікі Беларусь

Грамадзяне маюць права на кансультацыю і лячэнне за межамі Рэспублікі Беларусь.

Падстава і парадак накіравання на кансультацыю і лячэнне грамадзян за межы Рэспублікі Беларусь вызначаюцца заканадаўствам Рэспублікі Беларусь і адпаведных дзяржаў, калі міжнароднымі дагаворамі і пагадненнямі не ўстаноўлены іншы парадак.

Артыкул 21. Парадак правядзення прафілактыкі, дыягностыкі і лячэння

У медыцынскай практыцы прымяняюцца метады прафілактыкі, дыягностыкі і лячэння, лекавыя сродкі, медыцынскія прыборы, біятэхналогія, уключаючы генную інжынерыю, дазволеныя Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

У інтарэсах лячэння хворых і з іх згоды, а ў адносінах да хворых, якія не дасягнулі 18-гадовага ўзросту, а таксама хворых, якія па стану свайго здароўя не здольныя да прыняцця ўсвядомленага рашэння, — са згоды бацькоў, апекуноў або папячыцеляў урач можа прымяняць навукова абгрунтаваныя, але яшчэ не дапушчаныя ва ўстаноўленым парадку да ўсеагульнага прымянення методыкі дыягностыкі, прафілактыкі і лячэння.

Парадак прымянення метадаў і сродкаў дыягностыкі, прафілактыкі і лячэння ўстанаўліваецца Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

Метады дыягностыкі і лячэння, якія вядуць да часовага змянення свядомасці чалавека ці да маніпуліравання яго паводзінамі, уключаючы гіпноз, усыпленне і ўсе іншыя віды ўнушэння, могуць прымяняцца толькі падрыхтаванымі спецыялістамі, якія атрымалі ва ўстаноўленым парадку права ажыццяўляць такую дзейнасць.

Ніхто не можа быць падвергнуты прымусоваму медыцынскаму агляду, абследаванню, амбулаторнаму ці стацыянарнаму лячэнню, за выключэннем выпадкаў, спецыяльна агавораных дзеючым заканадаўствам.

Артыкул 22. Медыцынскія ўмяшанні і прымяненне складаных метадаў дыягностыкі

Медыцынскія ўмяшанні, у тым ліку хірургічныя аперацыі, пераліванне крыві і складаныя метады дыягностыкі прымяняюцца са згоды хворых, а ў адносінах да асоб, якія не дасягнулі 18-гадовага ўзросту, а таксама хворых, якія па стану свайго здароўя не здольныя да прыняцця ўсвядомленага рашэння, — са згоды іх бліжэйшых родных, апекуноў ці папячыцеляў. У выпадку, калі прамаруджванне хірургічнага ўмяшання, пералівання крыві, прымянення складаных метадаў дыягностыкі пагражае жыццю хворага, а атрымаць згоду ўказаных асоб не ўяўляецца магчымым, рашэнне прымае кансіліум урачоў, а пры немагчымасці сабраць яго — лечачы ўрач.

Дадзеная згода можа быць у любы момант адклікана, за выключэннем тых выпадкаў, калі ўрачы ўжо прыступілі да медыцынскага ўмяшання і спыненне ці вяртанне да першапачатковага стану немагчымы або звязаны з пагрозай для жыцця ці здароўя хворага.

Артыкул 23. Правядзенне клінічных і медыка-біялагічных даследаванняў у медыцыне

З лячэбнай ці навуковай мэтай у медыцынскіх установах кваліфікаванымі спецыялістамі і практыкуючымі ўрачамі могуць праводзіцца на чалавеку клінічныя і медыка-біялагічныя даследаванні і эксперыменты толькі з пісьмовай згоды паўналетняй асобы, якая падвяргаецца даследаванню, эксперыменту, азнаёмленай з іх мэтай, вынікамі, якія чакаюцца, і магчымымі вынікамі для яе здароўя.

Клінічныя і медыка-біялагічныя даследаванні і эксперыменты могуць праводзіцца на чалавеку пры пацвярджэнні іх навуковай абгрунтаванасці.

Клінічныя і медыка-біялагічныя даследаванні і эксперыменты павінны быць спынены па патрабаванню асобы, якая падвяргаецца даследаванню, а таксама ў выпадку ўзнікнення пагрозы яе жыццю або здароўю.

Дазвол на правядзенне эксперыменту могуць даць спецыяльныя камісіі, якія ствараюцца пры органах аховы здароўя. Адказнасць за правядзенне эксперыменту нясуць эксперыментатары, а таксама камісіі, што дазволілі правядзенне эксперыменту.

Забараняецца правядзенне клінічных і медыка-біялагічных эксперыментаў над недзеяздольнымі, непаўналетнімі і грамадзянамі, якія пакутуюць псіхічнымі расстройствамі або захворваннямі.

Артыкул 24. Прафілактыка інваліднасці і медыцынская рэабілітацыя інвалідаў

Прафілактыка інваліднасці і медыцынская рэабілітацыя інвалідаў ажыццяўляюцца органамі аховы здароўя, прадпрыемствамі, установамі і арганізацыямі незалежна ад ведамаснай прыналежнасці і форм уласнасці ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 25. Пратэзная і артапедычная дапамога

Грамадзяне, якія маюць патрэбу ў пратэзнай і артапедычнай дапамозе, карыгіруючых вырабах, слыхавых апаратах, забяспечваюцца імі органамі аховы здароўя і сацыяльнага забеспячэння. Катэгорыі асоб, якія падлягаюць бясплатнаму ці льготнаму забеспячэнню ўказанымі прадметамі, а таксама ўмовы і парадак забеспячэння імі ўстанаўліваюцца заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Раздзел V. Медыка-санітарнае забеспячэнне хворых, якія прадстаўляюць сацыяльную небяспеку

Артыкул 26. Спецыяльныя меры прафілактыкі і лячэння

У мэтах аховы здароўя насельніцтва органы аховы здароўя абавязаны ажыццяўляць спецыяльныя меры прафілактыкі і лячэння захворванняў, якія прадстаўляюць небяспеку для навакольных (туберкулёз, венерычныя захворванні, захворванне на СНІД, лепра), а таксама каранцінных захворванняў.

Парадак медыцынскага агляду і лячэння хворых, якія маюць указаныя захворванні, а таксама пералік каранцінных захворванняў вызначаюцца Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 27. Медыцынскі агляд і лячэнне грамадзян, якія маюць сацыяльна небяспечныя захворванні або каранцінныя інфекцыі

Грамадзяне, якія жадаюць прайсці медыцынскі агляд для вызначэння наяўнасці або адсутнасці сацыяльна небяспечных захворванняў (туберкулёз, венерычныя захворванні, захворванне на СНІД, лепра) або заражэння вірусам імунадэфіцыту чалавека, маюць права на ананімны медыцынскі агляд.

Грамадзяне, у адносінах да якіх ёсць дастатковыя падставы меркаваць, што яны маюць указаныя захворванні або з'яўляюцца носьбітамі віруса імунадэфіцыту чалавека і ўхіляюцца ад медыцынскага агляду, могуць быць падвергнуты такому агляду прымусова, а грамадзяне, якія маюць венерычныя захворванні, і грамадзяне, хворыя на туберкулёз, якія выдзяляюць мікрабактэры, у выпадку ўхілення ад лячэння могуць быць падвергнуты і прымусоваму лячэнню.

Прымусовы медыцынскі агляд такіх асоб праводзіцца па рашэнню ўстаноў аховы здароўя з санкцыі пракурора, а прымусовыя шпіталізацыя і лячэнне — па рашэнню суда ў парадку, які ўстанаўліваецца актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Замежныя грамадзяне і асобы без грамадзянства ў выпадку ўхілення ад агляду на выяўленне заражэння вірусам імунадэфіцыту чалавека (захворванне на СНІД) або прафілактычнага нагляду могуць быць выдвараны з Рэспублікі Беларусь у парадку, устаноўленым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Дыпламатычныя супрацоўнікі замежных дыпламатычных прадстаўнічых і консульскіх устаноў і іншыя асобы, якія карыстаюцца на тэрыторыі рэспублікі дыпламатычнымі прывілеямі і імунітэтамі, могуць быць агледжаны на заражэнне вірусам імунадэфіцыту чалавека (захворванне на СНІД) толькі з іх згоды. Прапанову такім асобам прайсці агляд Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь папярэдне ўзгадняе з Міністэрствам замежных спраў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 28. Адказнасць за распаўсюджванне венерычных захворванняў або віруса імунадэфіцыту чалавека

Асобы, у адносінах да якіх атрыманы даныя аб наяўнасці венерычных захворванняў або заражэнні вірусам імунадэфіцыту чалавека (захворванне на СНІД), папярэджваюцца органамі і ўстановамі аховы здароўя ў пісьмовай форме аб неабходнасці захавання мер засцярогі па нераспаўсюджванню гэтых захворванняў і аб крымінальнай адказнасці ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам за яўнае пастаўленне ў небяспеку заражэння або заражэнне іншай асобы, а асобы, якія маюць венерычныя захворванні, папярэджваюцца таксама аб крымінальнай адказнасці за ўхіленне ад лячэння.

Артыкул 29. Прававая і сацыяльная абарона асоб, заражаных вірусам імунадэфіцыту чалавека

Асобы, якія з'яўляюцца носьбітамі віруса імунадэфіцыту чалавека і хворыя на СНІД, не могуць быць на гэтай падставе падвергнуты якой-небудзь дыскрымінацыі.

Не дапускаюцца звальненне з работы, адмова ў прыёме на работу, у лячэбныя ўстановы, у прыёме дзяцей у дзіцячыя ўстановы, а таксама ўшчамленне іншых правоў і абмежаванне законных інтарэсаў такіх асоб толькі на падставе таго, што яны з'яўляюцца вірусаносьбітамі або хворымі на СНІД, таксама як і ўшчамленне жыллёвых і іншых правоў і законных інтарэсаў родных і блізкіх інфіцыраваных.

Сацыяльнае забеспячэнне асоб, якія з'яўляюцца носьбітамі віруса імунадэфіцыту чалавека і хворымі на СНІД, ажыццяўляецца ў парадку, устаноўленым актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 30. Лячэнне хворых на хранічны алкагалізм або наркаманію

Хворыя на хранічны алкагалізм або наркаманію абавязаны праходзіць лячэнне ў лячэбна-прафілактычных установах органаў аховы здароўя.

Рашэнне аб прызнанні асобы хворай на хранічны алкагалізм або наркаманію прымаецца ўрачамі-нарколагамі ўстаноў аховы здароўя.

Прымусовае абследаванне з мэтай устанаўлення дыягназу аб алкагалізме або наркаманіі ажыццяўляецца на падставе матываванай пастановы органаў унутраных спраў, а прымусовае лячэнне — па рашэнню суда.

Хворыя на хранічны алкагалізм або наркаманію, якія прайшлі прымусовую медыка-сацыяльную рэабілітацыю, знаходзяцца пад наглядам у лячэбна-прафілактычных установах па месцы жыхарства на працягу тэрміну, што вызначаецца органамі аховы здароўя.

Артыкул 31. Шпіталізацыя грамадзян, якія пакутуюць псіхічнымі расстройствамі і захворваннямі

Грамадзянам, якія пакутуюць псіхічнымі расстройствамі або захворваннямі, лячэбна-прафілактычная дапамога аказваецца медыцынскімі работнікамі, што маюць адпаведную падрыхтоўку ў галіне псіхіятрыі.

Грамадзяне, якія маюць выражаныя псіхічныя расстройствы ці захворванні і прадстаўляюць небяспеку для навакольных або ўшчамляюць законныя правы і інтарэсы іншых асоб, а таксама ўчыняюць дзеянні, што прадстаўляюць небяспеку для іх жыцця і здароўя ці ў сілу хваравітага стану не задавальняюць свае жыццёвыя патрэбнасці, могуць быць у парадку неадкладнай псіхіятрычнай дапамогі шпіталізаваны ў псіхіятрычную (псіханеўралагічную) установу без іх згоды, без згоды родных або іншых законных прадстаўнікоў. У гэтым выпадку хворы павінен быць на працягу сутак агледжаны камісіяй урачоў-псіхіятраў, якая разглядае пытанне аб правільнасці шпіталізацыі і вызначае неабходнасць далейшага знаходжання хворага ў псіхіятрычнай (псіханеўралагічнай) установе. Аб рашэнні камісіі ўстанова аховы здароўя паведамляе органу аховы здароўя па падпарадкаванасці, родным хворага ці яго законным прадстаўнікам.

Парадак шпіталізацыі і аказання медыцынскай дапамогі грамадзянам, якія пакутуюць псіхічнымі расстройствамі і захворваннямі, устанаўліваецца Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

Асобы, якія змясцілі ў псіхіятрычную бальніцу заведама псіхічна здаровага грамадзяніна, прыцягваюцца да адказнасці ў парадку, устаноўленым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Раздзел VI. Ахова мацярынства і дзяцінства

Артыкул 32. Абарона інтарэсаў маці і дзіцяці

Мацярынства ў Рэспубліцы Беларусь ахоўваецца і заахвочваецца дзяржавай; жанчынам ствараюцца ўмовы, якія дазваляюць спалучаць працу з мацярынствам; забяспечваецца прававая абарона, матэрыяльная і маральная падтрымка мацярынства і дзяцінства.

Грамадзяне, якія парушаюць правы і законныя інтарэсы маці і дзіцяці, прыцягваюцца да адказнасці ў парадку, устаноўленым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 33. Медыцынская дапамога маці і нованароджаным дзецям

Медыцынскі нагляд за станам здароўя жанчын у перыяд цяжарнасці, медыка-генетычнае абследаванне, а таксама медыцынская дапамога пры родах маці і нованароджанаму дзіцяці ажыццяўляюцца ў дзяржаўных установах аховы здароўя, а таксама іншых установах, што вызначаюцца Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 34. Арганізацыя аказання медыцынскай дапамогі дзецям і падлеткам

Дзеці і падлеткі знаходзяцца пад дыспансерным наглядам у дзяржаўных установах аховы здароўя.

Дзецям, якія знаходзяцца на выхаванні ў дзіцячых установах і вучацца ў школах, адміністрацыя забяспечвае неабходныя ўмовы для захавання і ўмацавання здароўя і гігіенічнага выхавання. Аб'ём і змест заняткаў вызначаюцца па ўзгадненню з органамі аховы здароўя.

Пры стацыянарным лячэнні дзіцяці ва ўзросце да 14 гадоў, якое мае патрэбу па заключэнню ўрачоў у дадатковым доглядзе, працуючым маці ці бацьку або іншаму працуючаму роднаму, які фактычна ажыццяўляе догляд за дзіцем, а таксама працуючым бацьку ці маці — выхавацелям апякунскай (прыёмнай) сям'і, апекуну дзіцяці прадастаўляецца магчымасць знаходзіцца з ім у лячэбна-прафілактычнай установе.

Артыкул 35. Аказанне медыцынскай дапамогі дзецям-інвалідам

Дзяржаўныя ўстановы аховы здароўя абавязаны забяспечыць дзецям-інвалідам з дзяцінства лячэнне і пратэзаванне, а таксама медыцынскі кантроль за станам іх здароўя.

Дзеці з дэфектамі фізічнага або псіхічнага развіцця ўтрымліваюцца ў дамах дзіцяці, дзіцячых дамах і спецыялізаваных дзіцячых установах за дзяржаўны кошт.

Раздзел VII. Донарства і трансплантацыя органаў і тканак

Артыкул 36. Донарства крыві

Донарства крыві і яе кампанентаў — добраахвотны ўдзел асобы ў ахове здароўя грамадзян, праяўленне гуманізму і міласэрнасці, ганаровы ўклад грамадзян у ахову здароўя Рэспублікі Беларусь.

Донарам крыві і яе кампанентаў можа быць кожны грамадзянін Рэспублікі Беларусь, які дасягнуў 18-гадовага ўзросту, прайшоў медыцынскі агляд і не пакутуе захворваннямі, пры якіх донарства проціпаказана.

Парадак медыцынскага агляду донараў, забор крыві і яе кампанентаў устанаўліваюцца Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

Парадак кампенсавання расходаў, гарантыі і льготы донарам устанаўліваюцца актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 37. Донарства і трансплантацыя органаў і тканак

Донарам органаў і тканак можа быць любы грамадзянін, які дасягнуў 18-гадовага ўзросту, псіхічна і фізічна здаровы, даў пісьмовую згоду на правядзенне такой аперацыі і ўсведамляе вынікі і рызыку яе правядзення для здароўя.

Забор органаў і тканак можа праводзіцца ў памёршай асобы, якая дала пры жыцці згоду на выкарыстанне пасля смерці органаў і тканак у медыцынскіх мэтах, а пры яе адсутнасці — са згоды блізкіх родных або іншых законных прадстаўнікоў.

Забор органаў і тканак у памёршых можа праводзіцца таксама ў выпадку, калі пры жыцці чалавека ім не было афармлена ва ўстаноўленым парадку пярэчанне на трансплантацыю яго органаў і тканак пасля смерці, а даведацца аб думцы блізкіх родных або іншых законных прадстаўнікоў памёршага не ўяўляецца магчымым.

Парадак і ўмовы трансплантацыі органаў і тканак чалавека вызначаюцца актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 38. Штучнае апладатварэнне або імплантацыя эмбрыёна

Штучнае апладатварэнне жанчыны або імплантацыя ёй эмбрыёна могуць быць праведзены на падставе яе свабоднага волевыяўлення, а ў адносінах да жанчыны, якая знаходзіцца ў шлюбе, — на падставе згоды мужа і жонкі.

Артыкул 39. Пакрыццё ўрону ў выпадку пашкоджання здароўя донара або яго смерці

У выпадку пашкоджання здароўя донара, а таксама смерці донара, звязанай з выкананнем донарскай функцыі, пакрыццё матэрыяльнага ўрону донару і членам яго сям'і ажыццяўляецца ў парадку, устаноўленым актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Раздзел VIII. Санаторна-курортнае лячэнне

Артыкул 40. Стварэнне сеткі санаторна-курортных устаноў і ўстаноў адпачынку

У мэтах папярэджання захворванняў і аздараўлення грамадзян дзяржава стварае ўмовы для развіцця сеткі санаторна-курортных устаноў, дамоў адпачынку, пансіянатаў, турысцкіх баз і іншых устаноў аздараўленчага лячэння і адпачынку.

Артыкул 41. Карыстанне санаторна-курортнымі ўстановамі і ўстановамі адпачынку

Грамадзяне маюць роўныя правы карыстання санаторыямі, дамамі адпачынку, пансіянатамі, турысцкімі базамі і іншымі ўстановамі аздараўленчага лячэння і адпачынку.

Асобныя катэгорыі грамадзян карыстаюцца санаторна-курортнымі ўстановамі і ўстановамі адпачынку на льготных умовах або бясплатна ў адпаведнасці з актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Лячэнне дзяцей у дзіцячых санаторыях і санаторыях для бацькоў з дзецьмі ажыццяўляецца бясплатна.

Артыкул 42. Санаторна-курортнае лячэнне

Агульныя паказанні і проціпаказанні для стацыянарнага і амбулаторнага лячэння на курортах і ў санаторыях, а таксама парадак медыцынскага адбору і накіравання хворых на санаторна-курортнае лячэнне ўстанаўліваюцца Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

Раздзел IX. Медыцынская экспертыза

Артыкул 43. Экспертыза працаздольнасці

Экспертыза часовай непрацаздольнасці грамадзян ажыццяўляецца ва ўстановах аховы здароўя ўрачом або ўрачэбна-кансультацыйнай камісіяй.

Часовая непрацаздольнасць засведчваецца дакументам, які з'яўляецца падставай для вызвалення грамадзяніна ад работы.

Экспертыза пастаяннай або працяглай непрацаздольнасці грамадзян ажыццяўляецца медыка-рэабілітацыйнымі экспертнымі камісіямі органаў аховы здароўя.

Заключэнні медыка-рэабілітацыйных экспертных камісій аб умовах і характары працы інвалідаў з'яўляюцца абавязковымі для наймальнікаў. Наймальнікі, якія не выконваюць рашэнняў медыка-рэабілітацыйных экспертных камісій, нясуць адказнасць у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Парадак, арганізацыя і правядзенне экспертызы працаздольнасці вызначаюцца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 44. Судова-медыцынская і судова-псіхіятрычная экспертызы

Судова-медыцынская і судова-псіхіятрычная экспертызы праводзяцца па пастанове асобы, якая праводзіць дазнанне, следчага, пракурора, а таксама па вызначэнню суда (суддзі).

Парадак арганізацыі і правядзення судова-медыцынскай і судова-псіхіятрычнай экспертыз устанаўліваецца заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 45. Паталагаанатамічнае даследаванне

Паталагаанатамічнае даследаванне праводзіцца з мэтай высвятлення характару паталагічных змяненняў, якія ёсць у органах і тканках, і ўстанаўлення прычыны смерці.

Паталагаанатамічнае даследаванне праводзіцца па ініцыятыве ўстановы аховы здароўя са згоды родных памёршага.

Парадак правядзення паталагаанатамічнага даследавання і пералік выпадкаў, пры якіх праводзіцца абавязковае паталагаанатамічнае даследаванне, устанаўліваюцца Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

Раздзел X. Забеспячэнне лекавымі сродкамі і вырабамі медыцынскага прызначэння

Артыкул 46. Парадак забеспячэння лекавымі сродкамі і вырабамі медыцынскага прызначэння

Забеспячэнне насельніцтва і ўстаноў аховы здароўя лекавымі сродкамі і вырабамі медыцынскага прызначэння ажыццяўляецца аптэчнымі ўстановамі, якія ствараюцца ў адпаведнасці з наменклатурай, зацверджанай Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 47. Вытворчасць і рэалізацыя лекавых сродкаў

Вытворчасць і рэалізацыя лекавых сродкаў ажыццяўляюцца толькі пры наяўнасці дазволу (ліцэнзіі).

Вытворчасць, рэалізацыя і мэтавае выкарыстанне наркатычных і прыроўненых да іх лекавых сродкаў ажыццяўляюцца ў адпаведнасці з заканадаўчымі актамі Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 48. Рэгістрацыя лекавых сродкаў

Лекавыя сродкі, дазволеныя да прымянення ў медыцынскай практыцы Рэспублікі Беларусь, падлягаюць рэгістрацыі ў дзяржаўным рэестры.

Парадак рэгістрацыі лекавых сродкаў у дзяржаўным рэестры вызначаецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 49. Дазвол на ўвоз з-за мяжы лекавых сродкаў

Увоз з-за мяжы лекавых сродкаў, не зарэгістраваных у Рэспубліцы Беларусь, для правядзення навукова-даследчых работ і клінічных выпрабаванняў праводзіцца з дазволу Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

Увоз псіхатропных, наркатычных і прыроўненых да іх лекавых сродкаў ажыццяўляецца толькі пры наяўнасці дазволу (ліцэнзіі), выдадзенага ва ўстаноўленым парадку.

Артыкул 50. Кантроль за якасцю і рэалізацыяй лекавых сродкаў і вырабаў медыцынскага прызначэння

Кантроль за якасцю і рэалізацыяй лекавых сродкаў і вырабаў медыцынскага прызначэння ажыццяўляецца Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

Раздзел XI. Правы, абавязкі і адказнасць медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў

Артыкул 51. Прафесіянальныя правы медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў

Медыцынскімі і фармацэўтычнымі работнікамі з'яўляюцца асобы, якія займаюць пасады ўрачоў, правізараў, сярэдняга медыцынскага і фармацэўтычнага персаналу і дапушчаны да заняцця медыцынскай або фармацэўтычнай дзейнасцю ва ўстаноўленым парадку.

Прафесіянальныя правы і абавязкі медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў вызначаюцца Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 52. Медыцынская навука

Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь ажыццяўляе кіраўніцтва навукова-даследчай работай у галіне медыцыны і забяспечвае своечасовае ўкараненне навуковых дасягненняў у практыку, а таксама ажыццяўляе падрыхтоўку спецыялістаў вышэйшай кваліфікацыі.

Прафесіянальная дзейнасць медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў грунтуецца на дасягненнях сусветнай і айчыннай медыцынскай навукі і практыкі.

Артыкул 53. Права на заняцце медыцынскай і фармацэўтычнай дзейнасцю

Права на заняцце медыцынскай і фармацэўтычнай дзейнасцю маюць асобы, якія пастаянна пражываюць у Рэспубліцы Беларусь і атрымалі спецыяльную падрыхтоўку ў вышэйшай або сярэдняй медыцынскай навучальнай установе.

Пералік навучальных устаноў, заканчэнне якіх дае права займацца медыцынскай і фармацэўтычнай дзейнасцю, вызначаецца Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

Права працаваць у якасці ўрачоў маюць асобы, якія маюць дыплом урача і сертыфікат па адпаведнай урачэбнай спецыяльнасці.

Асобы, якія прайшлі ўрачэбную падрыхтоўку, прымаюць "клятву Гіпакрата". Тэкст клятвы і парадак яе прыняцця вызначаюцца Прэзідыумам Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

Асобы, якія прайшлі медыцынскую і фармацэўтычную падрыхтоўку ў навучальных установах замежных краін, дапускаюцца да медыцынскай і фармацэўтычнай дзейнасці ў парадку, які вызначаецца Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 54. Павышэнне кваліфікацыі медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў

Медыцынскія і фармацэўтычныя работнікі павінны павышаць сваю кваліфікацыю.

Органы аховы здароўя абавязаны ствараць умовы медыцынскім і фармацэўтычным работнікам для павышэння іх прафесіянальных ведаў.

(Заканчэнне на 4-й стар.)

Закон Рэспублікі Беларусь

Аб ахове здароўя

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)

Медыцынскія і фармацэўтычныя работнікі, якія не працавалі па сваёй прафесіі больш трох гадоў, павінны прайсці адпаведную падрыхтоўку ў парадку, што вызначаецца Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 55. Абавязак медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў аказваць медыцынскую дапамогу ў дарозе, на вуліцы і ў іншых грамадскіх месцах

Кожны медыцынскі і фармацэўтычны работнік абавязаны аказваць медыцынскую дапамогу хвораму пры ўзнікшай у тым неабходнасці ў дарозе, на вуліцы і ў іншых грамадскіх месцах.

Медыцынскі або фармацэўтычны работнік, які не аказаў медыцынскай дапамогі хвораму без уважлівых прычын, нясе адказнасць у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 56. Абавязак медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў захоўваць прафесіянальную тайну

Медыцынскія і фармацэўтычныя работнікі не маюць права выдаваць звесткі аб хваробах, інтымным і сямейным жыцці грамадзян, якія сталі ім вядомымі ў сілу выканання прафесіянальных абавязкаў.

Звесткі аб стане здароўя хворага могуць быць паведамлены яго родным, калі гэта абумоўлена неабходнасцю лячэння і догляду за хворым і не ажыццяўляецца супраць яго волі.

Медыцынскія і фармацэўтычныя работнікі абавязаны паведамляць аб стане здароўя грамадзян:

органам аховы здароўя, дазнання і следства, а таксама судам па іх патрабаванню;

праваахоўным органам пры выяўленні, што смерць або цялесныя пашкоджанні наступілі ў выніку знешніх уздзеянняў на арганізм (маюць гвалтоўны характар).

Медыцынскія і фармацэўтычныя работнікі не нясуць адказнасці за паведамленне звестак, якія складаюць прафесіянальную тайну, у працэсе расследавання і судовага разбору крымінальных і грамадзянскіх спраў па патрабаванню дазнавальніка, следчага, пракурора або суддзі (суда).

Артыкул 57. Адказнасць за незаконнае лячэнне

Заняцце лячэннем як прафесіяй асобай, якая не мае належнай медыцынскай адукацыі і належнага дазволу, цягне адказнасць у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Раздзел XII. Гарантыі прававой і сацыяльнай абароны медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў

Артыкул 58. Абарона прафесіянальных правоў медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў

Умяшанне ў дзейнасць медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў пры выкананні імі прафесіянальнага абавязку з боку службовых асоб і грамадзян забараняецца.

Артыкул 59. Права медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў на кампенсацыю за выкарыстанне асабістага транспарту ў службовых мэтах

Медыцынскім і фармацэўтычным работнікам, якія выкарыстоўваюць асабісты транспарт у службовых мэтах, выплачваецца грашовая кампенсацыя ў парадку і размерах, устаноўленых Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 60. Забеспячэнне медыцынскіх работнікаў тэлефонам

Медыцынскія работнікі, якія прыцягваюцца да аказання экстраннай медыцынскай дапамогі, маюць права на ўстаноўку кватэрных тэлефонаў без чаргі па хадайніцтву органаў аховы здароўя.

Артыкул 61. Прадастаўленне жылля медыцынскім і фармацэўтычным работнікам

Медыцынскім і фармацэўтычным работнікам, якія пражываюць і працуюць у сельскай мясцовасці і ў рабочых пасёлках, прадастаўляюцца бясплатна кватэры з ацяпленнем і асвятленнем у парадку, устаноўленым актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 62 . Заработная плата работнікаў аховы здароўя

Заработная плата медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў рэгулюецца ўрадам Рэспублікі Беларусь зыходзячы з узроўню заработнай платы ў іншых галінах народнай гаспадаркі і з улікам прыярытэту галіны аховы здароўя.

Раздзел XIII. Міжнародныя сувязі

Артыкул 63. Правы замежных грамадзян і асоб без грамадзянства ў галіне аховы здароўя

Замежныя грамадзяне і асобы без грамадзянства, якія пастаянна пражываюць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, карыстаюцца тымі ж правамі ў галіне аховы здароўя, што і грамадзяне Рэспублікі Беларусь.

Парадак аказання медыцынскай дапамогі замежным грамадзянам і асобам без грамадзянства, якія часова пражываюць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, вызначаецца Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 64. Асноўныя прынцыпы міжнароднага супрацоўніцтва ў галіне аховы здароўя

Міжнароднае супрацоўніцтва Беларусі ў галіне аховы здароўя грунтуецца на прынцыпах міжнароднага права і заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Калі міжнародным дагаворам устаноўлены іншыя нормы, чым тыя, якія змяшчаюцца ў заканадаўстве Рэспублікі Беларусь аб ахове здароўя, то прымяняюцца нормы міжнароднага дагавора.

Прадпрыемствы, установы і арганізацыі аховы здароўя незалежна ад ведамаснай прыналежнасці і форм уласнасці маюць права ўстанаўліваць прамыя міжнародныя сувязі ў галіне аховы здароўя ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.ШУШКЕВІЧ.

18 чэрвеня 1993 г.
г.Мінск.
№ 2435-XII

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб парадку ўвядзення ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь "Аб ахове здароўя"

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Закон Рэспублікі Беларусь "Аб ахове здароўя" ўвесці ў дзеянне з дня яго прыняцця.

Частку першую артыкула 15 увесці ў дзеянне з 1 студзеня 1994 года.

Артыкулы 20 і 59 увесці ў дзеянне з моманту прыняцця адпаведных актаў заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

2. Прызнаць страціўшым сілу Закон Рэспублікі Беларусь "Аб ахове здароўя", прыняты 4 чэрвеня 1970 года (ЗЗ БССР, 1970 г., № 17, арт. 220; 1973 г., № 23, арт. 376; 1974 г., № 31, арт. 496, № 36, арт. 609; 1979 г., № 24, арт. 387; 1984 г., № 19, арт. 261; 1985 г., № 2, арт. 20, № 32, арт. 449; 1986 г., № 28, арт. 364; 1987 г., № 16, арт. 200, № 22, арт. 282, № 26, арт. 336; 1990 г., № 22, арт. 451; Ведамасці Вярхоўнага Савета Беларускай ССР, 1991 г., № 23, арт. 312), з моманту ўвядзення ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь "Аб ахове здароўя".

3. Устанавіць, што да прывядзення нарматыўных актаў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з Законам Рэспублікі Беларусь "Аб ахове здароўя" прымяняюцца дзеючыя нарматыўныя акты пастолькі, паколькі яны не супярэчаць дадзенаму Закону.

4. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь:

4.1. Распрацаваць і прадставіць у чацвёртым квартале 1993 года ў Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь праекты заканадаўчых актаў, якія вынікаюць з Закона Рэспублікі Беларусь "Аб ахове здароўя", а таксама прапановы аб прывядзенні заканадаўчых актаў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з указаным Законам.

4.2. Да 1 верасня 1993 года прывесці рашэнні ўрада Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з Законам Рэспублікі Беларусь "Аб ахове здароўя" і забяспечыць перагляд і адмену міністэрствамі, дзяржаўнымі камітэтамі і ведамствамі Рэспублікі Беларусь іх нарматыўных актаў, у тым ліку інструкцый, якія супярэчаць дадзенаму Закону.

5. Кантроль за выкананнем гэтай пастановы ўскласці на Камісію Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь па ахове здароўя, фізічнай культуры і сацыяльнаму забеспячэнню.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.ШУШКЕВІЧ.

18 чэрвеня 1993 г.
г.Мінск.

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб Фондзе сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусь

У мэтах удасканалення сістэмы фінансавання расходаў на сацыяльнае страхаванне, узмацнення дзяржаўнага кантролю за правільным і эфектыўным выкарыстаннем сродкаў на гэтыя мэты Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Утварыць з 1 ліпеня 1993 года на базе Пенсіённага фонду Рэспублікі Беларусь і Фонду сацыяльнага страхавання Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусь як орган дзяржаўнага кіравання фінансамі сацыяльнага страхавання ў рэспубліцы.

Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусь з'яўляецца самастойнай фінансава-крэдытнай арганізацыяй і непасрэдна падпарадкоўваецца Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь. Грашовыя сродкі гэтага Фонду ў склад дзяржаўнага бюджэту не ўваходзяць і фарміруюцца за кошт абавязковых узносаў наймальнікаў, асоб, якія займаюцца прадпрымальніцкай дзейнасцю, грамадзян, сродкаў дзяржаўнага бюджэту Рэспублікі Беларусь і іншых паступленняў.

Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусь з'яўляецца правапераемнікам Пенсіённага фонду Рэспублікі Беларусь і Фонду сацыяльнага страхавання.

2. Зацвердзіць Палажэнне аб Фондзе сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусь і Парадак выплаты страхавых узносаў наймальнікамі, асобамі, якія займаюцца прадпрымальніцкай дзейнасцю, і грамадзянамі ў Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусь (прыкладаюцца).

3. Устанавіць, што частка расходаў, якія ажыццяўляюцца прафсаюзамі Беларусі па аздараўленню насельніцтва, фінансуецца за кошт бюджэту Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусь, іх аб'ём штогод вызначаецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь пры зацвярджэнні бюджэту гэтага Фонду.

4. Нацыянальнаму банку Рэспублікі Беларусь пры магчымым часовым недахопе сродкаў у Фондзе сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусь выдаваць Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь ільготны крэдыт для забеспячэння своечасовага фінансавання выплаты дзяржаўных пенсій і дапамог.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.ШУШКЕВІЧ.

10 чэрвеня 1993 г.
г.Мінск
№2367-XII

Дадатак 1

Палажэнне аб Фондзе сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусь

1. Агульныя палажэнні

Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусь* ажыццяўляе дзяржаўнае кіраванне фінансамі сацыяльнага страхавання, з'яўляецца самастойнай фінансава-крэдытнай арганізацыяй, арганізуе сваю дзейнасць у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь, гэтым Палажэннем і непасрэдна падпарадкоўваецца Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Грашовыя сродкі Фонду не ўваходзяць у склад дзяржаўнага бюджэту, не падлягаюць адабранню і захоўваюцца ва ўстановах банкаў.

2. Задачы і функцыі Фонду

Галоўнымі задачамі Фонду з'яўляюцца:

фінансаванне расходаў на пенсіі, дапамогі на дзяцей і іншыя сацыяльныя выплаты ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь аб сацыяльным страхаванні;

збор і акумуляцыя страхавых узносаў, прызначаных для пенсіённага забеспячэння, выплаты дапамог і іншых расходаў;

ажыццяўленне расшыранага ўзнаўлення сродкаў Фонду на аснове прынцыпу самафінансавання;

міжнароднае супрацоўніцтва па праблемах, звязаных з сацыяльным страхаваннем.

У мэтах забеспячэння выканання ўказаных задач Фонд:

ажыццяўляе фінансаванне дзяржаўных пенсій, дапамог і іншых сацыяльных выплат;

рыхтуе прапановы аб размерах страхавых узносаў і ўносіць іх на разгляд Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь для далейшага ўнясення на зацвярджэнне Вярхоўным Саветам Рэспублікі Беларусь;

вызначае парадак выкарыстання сродкаў Фонду;

ажыццяўляе кантроль за правільным расходаваннем сродкаў Фонду;

каардынуе работу мясцовых органаў Фонду і аказвае ім неабходную метадычную дапамогу;

забяспечвае на тэрыторыі рэспублікі ўстаноўлены заканадаўствам Рэспублікі Беларусь парадак акумуляцыі ў Фонд страхавых узносаў і іншых паступленняў;

супрацоўнічае з міжнароднымі арганізацыямі і дзяржавамі па пытаннях, якія адносяцца да яго кампетэнцыі, удзельнічае ў распрацоўцы і рэалізацыі ва ўстаноўленым парадку міжнародных дагавораў і пагадненняў Рэспублікі Беларусь па пытаннях дзяржаўнага сацыяльнага страхавання;

забяспечвае капіталізацыю сродкаў Фонду, а таксама прыцягненне ў яго добраахвотных узносаў (у тым ліку валютных каштоўнасцей) фізічных і юрыдычных асоб;

ажыццяўляе кантроль за своечасовым і поўным паступленнем у Фонд страхавых узносаў і згодна з дзеючым заканадаўствам прымае адпаведныя меры да страхавальнікаў, якія парушаюць парадак выплаты гэтых узносаў;

удзельнічае ў разглядзе прапаноў міністэрстваў і ведамстваў, аблвыканкамаў і Мінскага гарвыканкама, прадпрыемстваў і арганізацый аб устанаўленні і дыферэнцыяцыі тарыфаў узносаў на дзяржаўнае сацыяльнае страхаванне ў залежнасці ад небяспечнасці, шкоднасці, цяжкасці работ і іншых умоў працы;

сумесна з Дзяржаўным камітэтам Рэспублікі Беларусь па эканоміцы і планаванню, Міністэрствам сацыяльнага забеспячэння Рэспублікі Беларусь, Міністэрствам фінансаў Рэспублікі Беларусь, Дзяржаўным камітэтам Рэспублікі Беларусь па працы і сацыяльнай абароне насельніцтва, прафсаюзамі і іншымі грамадскімі аб'яднаннямі, дзейнасць якіх звязана з абаронай інтарэсаў пенсіянераў, інвалідаў і дзяцей, вызначае напрамкі расходавання на сацыяльнае забеспячэнне і дабрачынныя мэты сродкаў, што паступаюць у якасці добраахвотных узносаў, а таксама даходаў ад капіталізацыі сродкаў Фонду і іншых крыніц, забяспечвае іх рацыянальнае выкарыстанне;

удзельнічае ў падрыхтоўцы прапаноў па ўдасканаленню дзяржаўнага сацыяльнага страхавання, парадку павышэння пенсій і дапамог у сувязі са змяненнем індэкса кошту жыцця і ростам заработнай платы;

вывучае і абагульняе практыку прымянення нарматыўных актаў па пытаннях выплаты страхавых узносаў і ўносіць у Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь прапановы па яе ўдасканаленню;

арганізуе дзяржаўны банк даных па ўсіх катэгорыях плацельшчыкаў страхавых узносаў у Фонд;

праводзіць растлумачальную работу сярод насельніцтва і юрыдычных асоб па пытаннях, якія адносяцца да кампетэнцыі Фонду, інфармуе грамадскасць рэспублікі аб сваёй дзейнасці;

вядзе ва ўстаноўленым парадку бухгалтарскую і статыстычную справаздачнасць, нясе адказнасць за яе дакладнасць.

3. Сродкі Фонду

Бюджэт Фонду ўтвараецца за кошт:

страхавых узносаў наймальнікаў і асоб, якія займаюцца прадпрымальніцкай дзейнасцю, у тым ліку членаў сялянскіх (фермерскіх) гаспадарак;

абавязковых страхавых узносаў грамадзян;

асігнаванняў з рэспубліканскага бюджэту (на выплату пенсій і дапамог ваеннаслужачым тэрміновай службы і іх сем'ям, іншых расходаў у адпаведнасці з заканадаўствам);

добраахвотных узносаў (у тым ліку валютных каштоўнасцей) ад фізічных і юрыдычных асоб, а таксама часткі даходаў ад капіталізацыі сродкаў Фонду і іншых паступленняў. Пры гэтым сродкі павінны перадавацца пад працэнт, як правіла, не менш чым заліковая стаўка Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь;

сродкаў наймальнікаў, прызначаных на выплату пенсій у адпаведнасці з пунктам "б" часткі першай артыкула 12 Закона Рэспублікі Беларусь "Аб пенсіённым забеспячэнні";

сродкаў, якія паступаюць па рэгрэсныхісках.

Збіранне ўзносаў на дзяржаўнае сацыяльнае страхаванне, пералічэнне добраахвотных узносаў і іншых паступленняў, залічэнне сродкаў Фонду на адпаведныя рахункі, іх улік і выкарыстанне ажыццяўляюцца ў парадку, які вызначаецца Праўленнем Фонду сумесна з Міністэрствам фінансаў Рэспублікі Беларусь, Міністэрствам сацыяльнага забеспячэння Рэспублікі Беларусь, Дзяржаўным камітэтам Рэспублікі Беларусь па працы і сацыяльнай абароне насельніцтва, Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь.

Сродкі Фонду накіроўваюцца на:

1) выплату:

пенсій па ўзросту, у тым ліку для працуючых пенсіянераў, па інваліднасці, з выпадку страты карміцеля, за выслугу гадоў, сацыяльных пенсій;

дапамог па сацыяльнаму страхаванню (дапамогі па часовай непрацаздольнасці, па цяжарнасці і родах, з выпадку нараджэння дзіцяці, на пахаванне);

расходаў на аздараўленне працуючых (санаторна-курортнае лячэнне і адпачынак працуючых і іх дзяцей, датацыі на ўтрыманне санаторыяўпрафілакторыяў, дзіцячых аздараўленчых лагераў і дзіцяча-юнацкіх спартыўных школ);

штомесячных дапамог і надбавак да іх сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей;

штомесячных дапамог па догляду за інвалідам I групы, дзіцем-інвалідам ва ўзросце да 16 гадоў, пенсіянерам , які дасягнуў 80-гадовага ўзросту;

штомесячных дапамог на дзяцей ва ўзросце да 16 гадоў, інфіцыраваных вірусам імунадэфіцыту чалавека або хворых на СНІД;

пенсій грамадзянам, якія выязджаюць за межы Рэспублікі Беларусь, у адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам і міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь;

2) павышэнне сацыяльных пенсій у сувязі са змяненнем індэкса кошту жыцця і ростам заработнай платы;

3) аказанне матэрыяльнай дапамогі састарэлым і непрацаздольным грамадзянам;

4) пакрыццё расходаў па афармленню рэгрэсных іскаў;

5) забеспячэнне бягучай дзейнасці і ўтрыманне органаў кіравання Фонду.

4. Парадак распрацоўкі, зацвярджэння і расходавання бюджэту Фонду

Праект бюджэту Фонду па крыніцах утварэння сродкаў распрацоўваецца Фондам па ўзгадненню з Міністэрствам фінансаў Рэспублікі Беларусь і Дзяржаўным камітэтам Рэспублікі Беларусь па эканоміцы і планаванню, а па артыкулах расходаў — на падставе разлікаў неабходных сродкаў на выплату пенсій, дапамог і на аздараўленчыя мерапрыемствы, якія прадстаўляюцца Міністэрствам сацыяльнага забеспячэння Рэспублікі Беларусь і прафсаюзамі, і зацвярджаецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Справаздача аб выкананні бюджэту Фонду зацвярджаецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Фонд прадстаўляе штоквартальна Міністэрству фінансаў Рэспублікі Беларусь справаздачу аб выкананні даходаў і расходаў Фонду.

Праекты бюджэтаў абласных і Мінскага гарадскога ўпраўленняў Фонду з размеркаваннем сродкаў па крыніцах утварэння і артыкулах расходаў распрацоўваюцца гэтымі ўпраўленнямі з удзелам адпаведных фінансавых органаў і органаў сацыяльнага забеспячэння і зацвярджаюцца Праўленнем Фонду.

5. Кіраванне сістэмай Фонду

Органамі кіравання Фонду з'яўляюцца яго Праўленне, абласныя і Мінскае гарадское ўпраўленні.

Фонд вырашае ўскладзеныя на яго задачы ў цесным узаемадзеянні з мясцовымі Саветамі народных дэпутатаў, а таксама міністэрствамі, ведамствамі, грамадскімі аб'яднаннямі рэспублікі, дзейнасць якіх звязана з абаронай інтарэсаў працуючых грамадзян, пенсіянераў, інвалідаў і дзяцей.

У склад Праўлення Фонду ўваходзяць старшыня Праўлення, яго намеснікі па пасадзе, а таксама на парытэтнай аснове прадстаўнікі дзяржаўных органаў, наймальнікаў і прафсаюзаў.

У склад Праўлення Фонду могуць уваходзіць прадстаўнікі абласных і Мінскага гарадскога ўпраўленняў Фонду.

Старшыня Праўлення, яго намеснікі і персанальны склад Праўлення Фонду зацвярджаюцца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Праўленне Фонду:

нясе адказнасць за своечасовае і поўнае фінансаванне са сродкаў Фонду расходаў на выплату пенсій і дапамог;

вызначае перспектыўныя і чарговыя задачы Фонду;

у межах сваёй кампетэнцыі зацвярджае палажэнні і інструкцыі па пытаннях, якія адносяцца да дзейнасці Фонду;

разглядае праект бюджэту Фонду, зацвярджае каштарыс расходаў на ўтрыманне яго органаў, а таксама справаздачу аб іх выкананні;

зацвярджае Палажэнне аб капіталізацыі сродкаў Фонду;

назначае па ўзгадненню з мясцовымі органамі ўлады кіраўнікоў упраўленняў Фонду ў абласцях і горадзе Мінску.

Праўленне Фонду склікаецца па меры неабходнасці, але не радзей чым адзін раз у квартал. Яно правамоцна прымаць рашэнні пры наяўнасці не менш дзвюх трацей членаў Праўлення. Рашэнні прымаюцца простай большасцю галасоў прысутных членаў Праўлення.

Рашэнні Праўлення праводзяцца ў жыццё яго пастановамі.

Старшыня Праўлення Фонду:

ажыццяўляе кіраўніцтва дзейнасцю Фонду;

уносіць на разгляд Праўлення прапановы па пытаннях дзейнасці Фонду;

прадстаўляе Фонд ва ўзаемаадносінах з дзяржаўнымі, грамадскімі, міжнароднымі і замежнымі арганізацыямі.

Старшыня Праўлення мае права прымаць рашэнні па ўсіх іншых пытаннях дзейнасці Фонду, не аднесеных да кампетэнцыі Праўлення.

Службовыя асобы Фонду і яго органаў на месцах маюць права пры выкананні службовых абавязкаў наведваць ва ўстаноўленым парадку прадпрыемствы, установы і арганізацыі і вывучаць пытанні, якія адносяцца да кампетэнцыі Фонду.

Для ажыццяўлення кантролю за дзейнасцю Фонду і яго органаў на месцах Праўленнем Фонду ўтвараецца Рэвізійная камісія. Палажэнне аб Рэвізійнай камісіі зацвярджаецца Праўленнем Фонду.

Старшыня Рэвізійнай камісіі Фонду назначаецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Рэвізійная камісія Фонду:

кантралюе фінансавую і гаспадарчую дзейнасць Праўлення і яго абласных і Мінскага гарадскога ўпраўленняў;

праводзіць рэвізіі стану і ўліку матэрыяльных каштоўнасцей;

правярае тэрміны і правільнасць праходжання спраў у апараце органаў Фонду, стан работы з пісьмамі і заявамі грамадзян;

прадстаўляе вынікі праведзеных праверак у Праўленне Фонду і пры неабходнасці — у Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь;

ажыццяўляе кантроль за правільным расходаваннем сродкаў на выплату пенсій і дапамог.

Наймальнікі і іншыя плацельшчыкі страхавых узносаў, органы сацыяльнага забеспячэння абавязаны бесперашкодна прадстаўляць Рэвізійнай камісіі Фонду неабходныя дакументы і звесткі, якія адносяцца да сферы яго дзейнасці.

Колькасць і фонд аплаты працы работнікаў рэспубліканскага і мясцовых органаў, Рэвізійнай камісіі Фонду зацвярджаюцца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Структура і каштарыс расходаў гэтых органаў зацвярджаюцца Праўленнем Фонду.

Забеспячэнне органаў Фонду праводзіцца за кошт сродкаў бюджэту Фонду.

Расходы, звязаныя з дзейнасцю Рэвізійнай камісіі Фонду, ажыццяўляюцца за кошт сродкаў Фонду і ўключаюцца ў каштарыс расходаў на ўтрыманне яго апарату.

6. Прававое становішча Фонду

Палажэнне аб Фондзе зацвярджаецца Вярхоўным Саветам Рэспублікі Беларусь.

Палажэнні аб абласных і Мінскім гарадскім упраўленнях Фонду распрацоўваюцца з улікам прапаноў гэтых упраўленняў і зацвярджаюцца Праўленнем Фонду.

Фонд з'яўляецца юрыдычнай асобай, мае пячатку з выявай Дзяржаўнага герба Рэспублікі Беларусь і са сваёй назвай.

* У далейшым — Фонд.

Дадатак 2

Парадак выплаты страхавых узносаў наймальнікамі, асобамі, якія займаюцца прадпрымальніцкай дзейнасцю, і грамадзянамі ў Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусь

1. Усе прадпрыемствы, установы і арганізацыі незалежна ад форм уласнасці і гаспадарання, асобы, якія наймаюць на работу грамадзян па дагавору або займаюцца прадпрымальніцкай дзейнасцю, а таксама працуючыя грамадзяне абавязаны ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь выплачваць страхавыя ўзносы ў Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусь*.

2. Наймальнікі і асобы, якія займаюцца прадпрымальніцкай дзейнасцю, рэгіструюцца ў якасці плацельшчыка страхавых узносаў у органах Фонду па месцы знаходжання або жыхарства.

3. Страхавыя ўзносы налічваюцца на ўсе віды аплаты працы, з якіх у адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь "Аб пенсіённым забеспячэнні" вылічваецца пенсія, а таксама на сумы аўтарскага ганарару і ўзнагароджання за выкананне работы па дагаворах падраду і даручэння.

4. Наймальнікі выплачваюць страхавыя ўзносы адзін раз у месяц у тэрмін, устаноўлены для атрымання заработнай платы за мінулы месяц. У такім жа парадку наймальнікі ўтрымліваюць абавязковыя страхавыя ўзносы з работнікаў, у тым ліку і з працуючых пенсіянераў.

Асобы, якія займаюцца прадпрымальніцкай дзейнасцю, у тым ліку члены сялянскіх (фермерскіх) гаспадарак, выплачваюць страхавыя ўзносы з даходаў па ўстаноўленых тарыфах у тэрміны, вызначаныя для гэтай катэгорыі работнікаў заканадаўствам Рэспублікі Беларусь аб падатках.

5. Наймальнікі прадстаўляюць у банк плацежнае даручэнне на пералічэнне страхавых узносаў у Фонд адначасова з выпатрабаваннем сродкаў на аплату працы работнікаў. Без прад'яўлення ўказаных плацежных даручэнняў сродкі на аплату працы не выдаюцца.

6. Не ўнесеная ў тэрмін сума страхавых узносаў лічыцца нядоімкай і спаганяецца разам з налічанай пеняй у бясспрэчным парадку, устаноўленым для спагнання не ўнесеных у тэрмін падаткаў. Да нядоімкі адносіцца і сума запазычанасці, выяўленая пры праверцы плацельшчыка страхавых узносаў.

Пеня налічваецца на суму нядоімкі за кожны дзень пратэрміноўкі ў размеры 0,2 працэнта.

За несвоечасовае залічэнне або пералічэнне страхавых узносаў па віне крэдытных устаноў у даход Фонду крэдытная ўстанова выплачвае пеню за кожны дзень пратэрміноўкі ў размеры 0,2 працэнта. З плацельшчыкаў узносаў за гэтыя дні пеня не бярэцца.

Нядоімка па ўзносах, не пагашаная ва ўстаноўлены тэрмін асобамі, якія нанялі на работу грамадзян па дагавору, спаганяецца па рашэнню суда.

Фонд і яго мясцовыя органы пры спагнанні нядоімкі па страхавых узносах карыстаюцца ўсімі правамі, прадастаўленымі падатковым органам па спагнанню не ўнесеных у тэрмін падаткаў.

Да наймальнікаў і іншых плацельшчыкаў страхавых узносаў прымяняюцца фінансавыя санкцыі ў выглядзе спагнання:

усёй утоенай або заніжанай пры налічэнні страхавых узносаў у Фонд сумы аплаты працы і штрафу ў размеры той жа сумы, а пры паўторным парушэнні — штрафу ў двайным размеры;

10 працэнтаў належных да выплаты сум страхавых узносаў у Фонд за іх адмову ад рэгістрацыі ў якасці плацельшчыка страхавых узносаў.

За непрадстаўленне ва ўстаноўленыя тэрміны справаздач і іншых матэрыялаў, звязаных з выплатай страхавых узносаў, органы Фонду пры прымяненні адміністрацыйных штрафаў да вінаватых асоб карыстаюцца правамі, прадугледжанымі для падатковых органаў.

7. Усе спрэчкі паміж плацельшчыкам страхавых узносаў і органамі Фонду па пытаннях налічэння ўзносаў і пені, спагнання нядоімкі, штрафаў і іншых фінансавых санкцый вырашаюцца гэтым Фондам або ў судовым парадку ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

8. Інструкцыя аб парадку збірання і ўліку страхавых узносаў у Фонд зацвярджаецца Праўленнем Фонду па ўзгадненню з зацікаўленымі міністэрствамі і ведамствамі Рэспублікі Беларусь.

* У далейшым — Фонд.

Закон Рэспублікі Беларусь

Аб унясенні дапаўненняў і змяненняў у дзеючыя заканадаўчыя акты аб грамадзянстве

У мэтах удасканалення заканадаўства аб грамадзянстве Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

Унесці дапаўненні і змяненні ў наступныя заканадаўчыя акты:

I. У Закон Рэспублікі Беларусь ад 18 кастрычніка 1991 года "Аб грамадзянстве Рэспублікі Беларусь" (Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1991 г., №32, арт. 581):

1) дапоўніць артыкул 8 пасля пункта 1 новым пунктам наступнага зместу:

"2) у парадку рэгістрацыі";

пункты 2 і 3 лічыць адпаведна пунктамі 3 і 4;

2) частку трэцюю артыкула 17 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

"Грамадзянства такім асобам прадастаўляецца пры наяўнасці іх жадання і ўмоў, прадугледжаных пунктамі 1 і 2 артыкула 13 гэтага Закона";

3) дапоўніць Закон артыкулам 17^1 наступнага зместу:

"Артыкул 17^1. Права на набыццё грамадзянства Рэспублікі Беларусь у парадку рэгістрацыі

Права на набыццё грамадзянства Рэспублікі Беларусь у парадку рэгістрацыі маюць асобы, якія пастаянна пражывалі на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, але выехалі за яе межы да ўвядзення ў дзеянне гэтага Закона, маюць доказы сваёй прыналежнасці да грамадзянства былога СССР, не мелі і не маюць грамадзянства іншай дзяржавы";

4) артыкул 31 дапоўніць пасля часткі трэцяй новай часткай наступнага зместу:

"вырашаюць пытанні набыцця грамадзянства Рэспублікі Беларусь у парадку рэгістрацыі";

частку чацвёртую лічыць часткай пятай;

5) артыкул 32 дапоўніць пасля часткі трэцяй новай часткай наступнага зместу:

"вырашаюць пытанні набыцця грамадзянства Рэспублікі Беларусь у парадку рэгістрацыі";

часткі чацвёртую і пятую лічыць адпаведна часткамі пятай і шостай;

6) артыкул 37 дапоўніць другой часткай наступнага зместу:

"Тэрмін разгляду заяў па пытаннях набыцця грамадзянства ў парадку рэгістрацыі не павінен быць болей двух месяцаў".

II. У пастанову Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 18 кастрычніка 1991 года "Аб увядзенні ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь "Аб грамадзянстве Рэспублікі Беларусь" (Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1991 г., №32, арт. 582):

1) дапоўніць пункт 1 новай часткай наступнага зместу:

"Замежныя грамадзяне і асобы без грамадзянства, якія на дзень уступлення ў сілу Закона Рэспублікі Беларусь "Аб грамадзянстве Рэспублікі Беларусь" пастаянна пражывалі ў Беларусі па адпаведных відах на жыхарства, не падпадаюць пад дзеянне пункта 1 артыкула 2 гэтага Закона";

2) пункт 2 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

"Права на набыццё грамадзянства Рэспублікі Беларусь у парадку рэгістрацыі, якое адзначана ў артыкуле 17^1 гэтага Закона, можа быць рэалізавана да 1 студзеня 1996 года".

III. Другую частку артыкула 17 Палажэння аб парадку разгляду пытанняў, звязаных з грамадзянствам Рэспублікі Беларусь, зацверджанага Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 19 чэрвеня 1992 года (Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1992 г., №21, арт. 377), выключыць.

IV. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь да 1 жніўня 1993 года прывесці нарматыўныя акты Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з Законам Рэспублікі Беларусь "Аб унясенні дапаўненняў і змяненняў у дзеючыя заканадаўчыя акты аб грамадзянстве".

V. Гэты Закон увесці ў дзеянне з моманту прыняцця.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.ШУШКЕВІЧ.

15 чэрвеня 1993 г.
г.Мінск.
№ 2410-XII

Народная газета

Госкомстат сообщает

О работе народного хозяйства Республики Беларусь в первом полугодии 1993 года

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

Для обеспечения потребностей строительного комплекса не допущено значительного сокращения производства основных видов строительных материалов. Выпуск кирпича к соответствующему периоду прошлого года составил 99,2 процента, цемента — 92,9, шифера — 95,6, древесностружечных плит — 90,9, пиломатериалов — 85,1 процента. На 10 процентов увеличилось производство оконного стекла, на 3 процента — древесноволокнистых плит.

Республика остается одним из крупнейших производителей среди государств СНГ товаров народного потребления. На душу населения их производится больше, чем в СНГ, в России, на Украине, в Казахстане. В первом полугодии текущего года не допущено существенного спада выпуска потребительских изделий. Их производство к уровню прошлого года составило 94,2 процента, в том числе непродовольственных — 96,2 процента. Это свидетельствует о сохранении определенного приоритета в развитии производств, продукция которых идет на удовлетворение социальных нужд.

В первом полугодии произведено 344,1 тысячи холодильников и морозильников, 336,1 тысячи телевизоров цветного изображения, 386,1 тысячи радиоприемных устройств, 342,4 тысячи велосипедов, 342,7 тысячи фотоаппаратов, 36,3 тысячи стиральных машин, 202,1 тысячи электросоковыжималок, 8,5 миллиона бытовых часов. Значительная часть этой продукции экспортируется в зарубежные государства и республики бывшего СССР. Производство бытовых часов увеличилось на 16,4 процента, электросоковыжималок — в 1,5 раза, электромиксеров — на 19,9 процента, стиральных машин — на 6,3, мебели — на 11,7, посуды — на 21,4.

Однако производство потребительских товаров в целом сократилось по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 5,8 процента. На уровне 91—98 процентов сохранился выпуск холодильников, радиоприемников, велосипедов, чулочно-носочных изделий, льняных тканей. Из-за ограниченных ресурсов сырья на 11—20 процентов сократился выпуск хлопчатобумажных, шерстяных, шелковых тканей, обуви и некоторых других изделий.

Выпуск продукции пищевой промышленности уменьшился на 11,5 процента главным образом из-за сокращения производства мяса и молока, а также из-за недостатка сырья для производства сахара и растительного масла. Потребности населения в хлебобулочных изделиях, маргарине, майонезе, мясной и молочной продукции в основном удовлетворялись. Напряженным остается положение с обеспечением населения сахаром, растительным маслом, крупой, выпуск которых сократился из-за недостатка сырья. В целом продуктов питания произведено на 12 процентов меньше, чем за соответствующий период прошлого года.

Выпуск отдельных видов продовольствия характеризуется следующими данными:

	I полугодие 1993 г.	I полугодие 1993 г. в процентах к I полугодию 1992 г.
Мясо (промышленная выработка), тысяч тонн	278	82
Колбасные изделия, тысяч тонн	100	105
Животное масло, тысяч тонн	41,0	77
Цельномолочная продукция (в пересчете на молоко), тысяч тонн	701	92
Сыры жирные, тысяч тонн	16,6	75
Маргариновая продукция, тысяч тонн	24,0	108
Сахар-песок, тысяч тонн	14,3	18
Растительное масло, тысяч тонн	1,7	74
Хлеб и хлебобулочные изделия, тысяч тонн	750	98
Мука, тысяч тонн	1023	87
Макаронные изделия, тысяч тонн	34,7	97

В январе—июне 1993 года снизили выпуск промышленной продукции 826 предприятий, или 57,7 процента от общего их числа. Ими недодано продукции на 403,9 миллиарда рублей. При уменьшении объема производства на 16,3 процента численность промышленно-производственного персонала сократилась на 4,2 процента.

В первом полугодии текущего года работало 1202 предприятия государственной и 229 предприятий негосударственной формы собственности, из которых 154 — арендные. На долю предприятий государственной формы собственности приходилось 82,9 процента общего объема продукции, негосударственной — 17,1 процента. Арендные предприятия выпустили 81,4 процента продукции, произведенной предприятиями негосударственной формы собственности. На предприятиях негосударственной формы собственности выпуск продукции по сравнению с соответствующим периодом прошлого года уменьшился на 24,3 процента, в то время как в целом по промышленности снижение составило 16,3 процента.

В сельском хозяйстве по-прежнему сдерживающим фактором является нехватка материально-технических ресурсов и денежных средств. Несмотря на это, весенние полевые работы проведены в основном организованно. Этому способствовала финансовая помощь государства и обеспечение колхозов и совхозов нефтепродуктами.

Посевные площади под зерновыми увеличены на 2 процента, под сахарной свеклой — на 7, овощами — на 9 процентов, под картофелем и кормовыми культурами они остались практически на уровне прошлого года.

Повсеместно ведется заготовка кормов. Однако из-за засушливой весны по состоянию на 19 июля сена заготовлено на 38 процентов меньше, чем на эту дату прошлого года, сенажа — на 12, травяной муки — на 25 процентов. Закладка силоса увеличилась на 14 процентов. Травянистых кормов в пересчете на кормовые единицы заготовлено на 621 тысячу тонн, или на 20 процентов меньше, чем было в прошлом году. Колхозами и совхозами принимаются меры к тому, чтобы использовать все возможности для увеличения заготовки кормов.

Несмотря на большое сокращение завоза в республику фуражного зерна, не допущено резкого сокращения поголовья скота. Численность крупного рогатого скота и свиней уменьшилась на 8 процентов. Производство мяса сократилось на 14 процентов, молока — на 16 процентов, производство яиц сохранилось на уровне прошлого года.

Закупки продукции животноводства во всех категориях хозяйств за полугодие составили:

	Скот и птица (в живом весе)		Молоко		Яйца	
	тысяч тонн	I полугодие 1993 г. в % к I полугодию 1992 г.	тысяч тонн	I полугодие 1993 г. в % к I полугодию 1992 г.	миллионов штук	I полугодие 1993 г. в % к I полугодию 1992 г.
Республика Беларусь	492,0	85	1782,1	81	887,5	105
Брестская область	97,0	95	348,2	83	125,8	110
Витебская область	60,9	75	291,6	91	140,5	98
Гомельская область	78,4	96	247,0	79	114,3	99,7
Гродненская область	93,1	85	299,4	80	97,1	100,4
Минская область	106,9	80	379,8	75	289,2	113
Могилевская область	55,7	80	216,1	80	120,6	101

В связи со значительным уменьшением поставок мяса в межреспубликанский (межгосударственный) продовольственный фонд поступление мяса и мясопродуктов, а также яиц в торговую сеть республики увеличилось на 17 процентов; молока и молочных продуктов уменьшилось на 12 процентов.

В республике 2588 фермерских хозяйств, или в 1,4 раза больше, чем их было на эту дату в прошлом году. За ними закреплено 51,6 тысячи гектаров земли, в том числе 33,4 тысячи гектаров пашни. За год в этих хозяйствах в 1,9 раза увеличилось количество тракторов, в 2,3 — грузовых автомобилей, в 2 раза — лошадей.

В капитальном строительстве объем вложений в сопоставимых ценах сократился на 11 процентов. При всех трудностях, которые сложились в доходной части государственного бюджета, правительство изыскивало возможности для строительства прежде всего объектов социально-культурного назначения. Капитальные вложения в непроизводственную сферу в первом полугодии составили 48 процентов от всей суммы капитальных вложений. Принимаются меры к увеличению строительства жилья. Предприятия запланировали на 1993 год построить его 5,4 миллиона квадратных метров против 4,7 миллиона квадратных метров по их первоначальным планам. Введены в действие жилые дома общей площадью 1373 тысячи квадратных метров, или на 4 процента больше соответствующего периода прошлого года. На 21 процент возрос объем жилья в сельской местности. Построены общеобразовательные школы на 3730 ученических мест, больницы — на 425 коек, амбулаторно-поликлинические учреждения — на 2325 посещений в смену, клубы и дома культуры — на 2251 место. Ввод в эксплуатацию этих объектов значительно превышает ввод их в первом полугодии прошлого года.

На строительство объектов производственного назначения израсходовано 201,3 миллиарда рублей. В программу производственного строительства на 1993 год включены 47 объектов первостепенной государственной важности. В первом полугодии на них освоено 12 миллиардов рублей капитальных вложений, или 34 процента к сумме годовых лимитов предприятий и организаций. Введены в действие мощности по переработке 3 тысяч тонн сахарной свеклы на Скидельском сахарном комбинате и холодильник на 2,87 тысячи тонн единовременного хранения на Глубокском мясокомбинате. На Докшицком хлебозаводе сданы в эксплуатацию мощности по производству 6 тонн в сутки хлебобулочных изделий и 1,6 тысячи тонн кондитерских изделий, на Речицком хлебозаводе — на 0,3 тысячи тонн кондитерских изделий, на Столбцовском плодоовощном заводе — по производству 2 миллионов условных банок плодоовощных консервов.

За счет всех источников финансирования введены в действие основные фонды стоимостью 109,6 миллиарда рублей.

Строительно-монтажными организациями всех форм собственности выполнено подрядных работ собственными силами на 292,6 миллиарда рублей, или 88 процентов к соответствующему периоду прошлого года, в том числе государственными подрядными организациями — на 174 миллиарда рублей, или 59 процентов общего объема работ, арендными строительными организациями — на 103,9 миллиарда рублей (36 процентов), строительными кооперативами-трестами — на 6,8 миллиарда рублей (2 процента), коллективными предприятиями — на 4,1 миллиарда рублей, акционерными обществами — на 2,3, организациями потребительской кооперации — на 1,5 миллиарда рублей (по 1 проценту).

Объем перевозок грузов транспортом общего пользования составил 155,3 миллиона тонн и снизился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 30,8 процента, в том числе железнодорожным — на 27,8, автомобильным — на 31,4, речным — на 36,6 процента. На воздушном транспорте перевозки грузов по сравнению с январем—июнем прошлого года сократились на 74,6 процента, перевозки пассажиров — на 55,7 процента.

Постоянный рост цен на горюче-смазочные материалы, ограниченная поставка их повлекли перераспределение пассажиропотоков с автомобильного на железнодорожный транспорт. В связи с этим количество автобусных маршрутов сократилось на 11 процентов, в том числе пригородных — на 3 процента. Перевозки пассажиров автомобильным транспортом общего пользования в первом полугодии 1993 года по сравнению с первым полугодием прошлого года снизились на 7 процентов. На железнодорожном транспорте пассажирооборот вырос на 25,4 процента.

Сохранение объемов производства товаров народного потребления практически на уровне прошлого года, уменьшение отгрузки их за пределы республики, увеличение ввоза потребительских изделий как государственными, кооперативными предприятиями торговли, так и коммерческими организациями позволили улучшить ситуацию на потребительском рынке республики. Розничный товарооборот в сопоставимых ценах увеличился на 15 процентов. Увеличилась продажа населению строительных материалов, бытовой техники, мебели, посуды. Снижение поставок мяса и молочных продуктов за пределы республики, рост производства их у населения и в крестьянских хозяйствах позволили сохранить реализацию этих продуктов на внутреннем рынке на уровне первого полугодия прошлого года.

Розничный товарооборот предприятий торговли за первое полугодие 1993 года составил 650,1 миллиарда рублей и превысил уровень первого полугодия 1992 года в сложившихся ценах почти в 10 раз. Свыше 88 процентов объема товарооборота получено за счет роста цен. Населением приобретено товаров на 15 процентов больше, чем в первом полугодии прошлого года, но на 22 процента меньше, чем за такой же период 1991 года. На долю предприятий государственной формы собственности приходится 48 процентов розничного товарооборота, потребительской кооперации — 32 процента, прочих форм собственности — 20 процентов. На 1 июля 1993 года в розничной торговой сети имелось товарных запасов на 232,3 миллиарда рублей, что обеспечивает торговлю на 48 дней работы.

Объем платных услуг за первое полугодие текущего года в сопоставимых ценах меньше прошлогоднего на 27 процентов, бытовых — на 35 процентов. Рост цен и тарифов приводит к падению спроса на них, особенно на услуги бытового характера. Происходит сокращение сети службы быта.

В первом полугодии 1993 года продолжалось углубление кризиса финансов и денежного обращения. Несмотря на то, что прибыль за пять месяцев текущего года возросла в 8,2 раза, финансовое положение предприятий и организаций остается сложным. Количество убыточных предприятий увеличилось с 379 в 1992 году до 547 за пять месяцев текущего года, а сумма их убытков возросла с 10,2 до 17,3 миллиарда рублей.

Финансовое положение предприятий усугубляется несвоевременным поступлением средств за отгруженную продукцию. Задолженность предприятиям республики на 1 июля 1993 года составила 174,9 миллиарда рублей и превысила нашу задолженность предприятиям других государств на 41,7 миллиарда рублей. Это вызвало значительные трудности в формировании бюджета республики, дефицит которого за первое полугодие достиг более 80 миллиардов рублей.

Для обеспечения работы народного хозяйства потребовались дополнительные кредитные ресурсы, которые составили на 1 июля 1993 года 1,2 триллиона рублей, в том числе краткосрочные ссуды — 979 миллиардов рублей и долгосрочные — 205 миллиардов рублей.

Верховным Советом и Советом Министров республики принимались меры к тому, чтобы не допустить снижения уровня жизни населения. В связи с ростом цен с января введена усовершенствованная единая тарифная сетка работников, трижды в течение полугодия пересматривались размеры минимальной заработной платы и пенсий. Денежные доходы населения в первом полугодии увеличились в фактических ценах в 10,4 раза, а розничные цены — в 9 раз. Это позволило сократить разрыв в денежных доходах населения и уровне цен, допущенный в 1992 году. В первом полугодии рост денежных доходов опережал рост цен в 1,2 раза, тогда как в первом полугодии прошлого года это соотношение составляло 0,7. Соотношение к уровню первого полугодия 1991 года составило 0,9.

Средняя заработная плата работников в январе—июне составила 22606 рублей и возросла по сравнению с первым полугодием прошлого года в 9,2 раза. В июне она составила на промышленных предприятиях 40440 рублей, в сельском хозяйстве — 28320, в строительных организациях — 53599, на предприятиях транспорта — 43441, в учреждениях здравоохранения и социального обеспечения — 34411, народного образования — 36665, культуры — 33883, в банковских организациях — 57433, аппарата органов государственного управления — 46864 рубля.

Повсеместно идет приватизация жилья. По состоянию на 1 июля текущего года приватизировано в домах государственного и общественного жилищного фонда 180,9 тысячи квартир, или 11 процентов от их общего количества. С момента введения в действие Закона "О приватизации жилищного фонда" 1,2 миллиона граждан республики (12 процентов от общей численности населения) начислена жилищная квота на сумму 3,8 миллиарда рублей.

Внешнеторговый оборот республики в I полугодии составил 741 миллион долларов США, в том числе экспорт — 363 миллиона, импорт — 378 миллионов долларов. Увеличился экспорт грузовых автомобилей, бытовых часов, древесноволокнистых плит, калийных удобрений. Вместе с тем сокращаются поставки на экспорт тракторов, холодильников, телевизоров.

Основная часть импорта приходится на машины и оборудование, зерно, сахар, продукцию химической промышленности.

Основными партнерами республики является Германия, Польша, Австрия. Развиваются внешнеторговые связи с США, Китаем, Тайванем.

В республике замедляется рост правонарушений. Вместе с тем количество тяжких преступлений увеличилось на 15,3 процента, грабежей — на 6,5, умышленных убийств — на 34 процента. Остается значительным количество преступлений, допущенных несовершеннолетними, а также лицами, находившимися в состоянии алкогольного опьянения. К уголовной ответственности привлечено 24,2 тысячи человек, каждый четвертый из них не работал и не учился.

Таким образом, ситуация в социально-экономической жизни республики продолжает оставаться непростой. Выход из нее — в ускорении структурной перестройки экономики, внедрении рыночных отношений, поддержке предпринимательства, крестьянских и фермерских хозяйств. Это позволит повысить эффективность производства, поднять жизненный уровень людей.

Госкомстат Республики Беларусь.

ЗАМЕЖЖА

*ІТАР-ТАСС * ІНТЭРФАКС * НАРОДНАЯ ГАЗЕТА *

Пульс дня

Нашей республике предоставлен кредит

Совет управляющих Международного валютного фонда принял решение предоставить Беларуси кредит в размере около 98 млн. долларов "на поддержку экономических и финансовых программ".

Таким образом, дан "зеленый свет" первому проекту МВФ в республике, которая вступила в этот специализированный орган ООН в июле 1992 года.

Предоставленные сроком на 1 год средства должны пойти на снижение уровня инфляции с 30 до 5 проц. в месяц, улучшение платежного баланса и сокращение ежегодных темпов падения объема ВНП примерно с 15 до 5 проц.

Заокеанские эксперты об очередной российской глупости

Решение Центрального банка России об обмене денежных знаков старого образца приведет к росту инфляции в стране. Таково мнение американских политологов, внимательно следящих за ходом экономических реформ в республиках бывшего Советского Союза.

"Паника, связанная с денежной реформой, приведет к небывалому скачку инфляции, — отметил, в частности, директор центра русских исследований при Гарвардском университете Адам Улам. — Эта ситуация заставит людей за любую цену приобретать товары, которые сейчас, в период финансовой дестабилизации, в срочном порядке снимаются с полок магазинов. Подобная паника будет продолжаться достаточно долго из-за опасений возможных последующих указов, касающихся денег нового образца".

Руководитель ООН осудил Израиль

Генеральный секретарь ООН Бутрос Гали осудил эскалацию насилия в отношениях между Израилем и Ливаном и призвал стороны к максимальной сдержанности.

Как сообщил его официальный представитель, генеральный секретарь "сожалеет об израильских нападениях на Ливан, в ходе которых много гражданских лиц, включая женщин и детей, было убито и ранено".

От имени народа Южной Африки

От имени правительства и народа ЮАР министр иностранных дел этой страны Рулоф Бота выразил искренние соболезнования родственникам 4 русских моряков, погибших в Кейптауне в результате совершенного там террористами нападения на молившихся в одной из церквей.

Принимая в Претории посла России в ЮАР Е.Гусарова, министр вручил ему письмо главы южноафриканского государства Фредерика де Клерка президенту РФ Борису Ельцину с выражением соболезнования. Р.Бота заверил посла, что тем русским морякам, которые получили ранения в результате теракта, "будет оказана любая необходимая медицинская помощь".

Мадам Чиллер предлагает приструнить Армению

Турецкая республика настаивает на том, чтобы в Азербайджан были направлены международные силы по поддержанию мира, подчеркнула премьер-министр Тансу Чиллер.

Она высказалась также за введение международных санкций в отношении Армении.

Навіны СНД

Ельцын валявым рашэннем спрабуе ўрэгуляваць канфлікт

Прэзідэнт Расійскай Федэрацыі Барыс Ельцын, улічваючы пагрозу жыццёва важным інтарэсам і бяспецы Расіі, якую нясе абвастрэнне сітуацыі на таджыкска-афганскай граніцы, выдаў указ аб мерах па ўрэгуляванню канфлікту ў гэтым раёне.

Паводле ўказа, міністр замежных спраў РФ Андрэй Козыраў прызначаны спецыяльным прадстаўніком прэзідэнта РФ па Таджыкістану. На яго ўскладзена адказнасць за арганізацыю ўзаемадзеяння міністэрстваў і ведамстваў па ўрэгуляванню ў Таджыкістане. Сярод мер урэгулявання на першым месцы стаіць садзейнічанне развіццю дыялога таджыкскага кіраўніцтва з прадстаўнікамі апазіцыі, неадкладнае правядзенне сустрэчы з кіраўніцтвам Казахстана, Узбекістана, Кыргызстана і Туркменістана для актывізацыі іх удзелу ў вырашэнні праблем урэгулявання.

Паўночная Асеція: становішча бязрадаснае

Аператыўныя зводкі, якія паступілі сёння ў Савет бяспекі Паўночнай Асеціі, пацвярджаюць, што абстаноўка ў зоне дзеяння рэжыму надзвычайнага становішча на тэрыторыі рэспублікі застаецца вельмі складанай.

Згодна з імі, у калідоры бяспекі, дзе размешчаны міратворчыя сілы Расіі і падраздзяленні МУС Паўночнай Асеціі, працягваюцца абстрэлы мірных жыхароў, нападзенні на міліцэйскія кантрольна-прапускныя пасты і мабільныя армейскія атрады з мэтай захопу зброі.

Таджыкістан не выйдзе з рублёвай зоны

Нягледзячы на дзеянні Цэнтральнага банка Расіі па абмену купюр выпуску да 1993 года, Таджыкістан не мае намеру выходзіць з рублёвай зоны.

Аб гэтым заявіў першы намеснік Старшыні Савета Міністраў Рэспублікі Таджыкістан Абдуджаліл Самадаў.

Прэзідэнты паразмаўлялі

Прэзідэнт Узбекістана Іслам Карымаў і прэзідэнт Казахстана Нурсултан Назарбаеў правялі паміж сабой працяглую гутарку.

Акрамя абмеркавання пытанняў, якія тычацца жыццядзейнасці абедзвюх рэспублік, яны абмяняліся думкамі аб палітычнай і эканамічнай сітуацыі, што склалася зараз у постсавецкай прасторы, і прынялі "Зварот да кіраўнікоў дзяржаў СНД".

Чужая война

Алесь СИВЫЙ, Сергей ПЛЫТКЕВИЧ, специальные корреспонденты "Народной газеты"

II. "Царские волки"

— Ничего не фотографировать, ничего не записывать! — этими словами встретил нас молоденький паренек в военно-полевой форме.

Мы в селе Прача, что в двадцати километрах от Пале, административного центра никем пока не признанной Республики Сербской, и в тридцати пяти километрах от столицы Боснии и Герцеговины — Сараево. Прача — в основном сербское селение, брошенные мусульманские дома разграблены, мечеть разрушена до основания, вокруг развалин прямо на мусульманском кладбище пасутся овцы. Тишина и спокойствие, и даже не верится, что на вершинах слева находятся позиции сербского ополчения, а горы справа — мусульманские.

Мы идем в расположение русских и украинских добровольцев. Обыкновенный деревенский дом (обыкновенный для Боснии и Герцеговины — это двухэтажный 5—6-комнатный коттедж). У входа монархический флаг, на креслах прямо на улице отдыхают несколько человек.

Встреча доброжелательно-настороженная:

— А-а, белорусы, у нас был один — москвич Вася Василевский, уехал. А вот о других что-то не слыхать...

Начинаются общие вопросы и ответы: откуда, как давно здесь. Разговорить ребят оказывается не так просто: кому охота сказать лишнее, если по документам они числятся строительной бригадой, а до сих пор приходилось лишь ломать да уничтожать.

— Пострелять хотите?

Вопрос звучит неожиданно, но какой мужчина откажется пострелять, тем более на войне?

Добровольцы обвешиваются оружием, боеприпасами, мы идем на нейтральную территорию.

— Рус, нельзя пуцать! — пожилой серб, сидевший на посту на окраине села, пытается преградить нам дорогу.

— Пошел на х...! Когда хочу, тогда и стреляю! — двадцатиоднолетний харьковчанин Саша Г. (по просьбе добровольцев мы не называем их фамилий) чуть не отталкивает серба, и мы идем дальше. Саша никак не может успокоиться: — Как на операцию идти, так его нету, а здесь он будет мне командовать, когда и где стрелять...

— Вот это наш стрелковый тир, — показывает москвич Петя М. на брошенный двухэтажный дом.

Взбираемся на второй этаж, там весь пол усыпан стреляными гильзами.

— Тах! Тах! Тах! — первая очередь резанула воздух. За десять или пятнадцать минут мы опустошаем все рожки, все коробки с патронами. Видим, с каким наслаждением делают это наши хозяева.

— Милая моя, дорогая, — гладил Петя приклад своей снайперской винтовки, и трассирующие пули врезались в разбитую машину.

— Бросай! — кричал Саша и сбивал летящую в воздухе кастрюлю. Кастрюля падала на землю, и тут же другая пуля отбрасывала ее дальше.

С таким же удовольствием печник кладет кирпич, художник наносит мазок и, отойдя в сторону, любуется своим произведением. Мы видели работу профессионалов.

А через какой-то час довелось посмотреть, как расплачиваются с этими профессионалами.

Молодой серб в кроссовках, джинсах и маечке подъехал к дому добровольцев на автомобиле. Они все уселись за большой кухонный стол. Разговор шел на сербском, мы видели только, что серб пытается что-то объяснить, то и дело повторяя:

— Нема, нема, не могу больше...

Как выяснилось позже, частной фирме стало не по карману дальнейшее финансирование "Царских волков". А официально Республика Сербска иметь наемников не может...

Перед отрядом встал вопрос: что делать дальше?

— Я снимаю с себя полномочия командира и уезжаю! — тут же заявил Владимир Х., после гибели Михаила Трофимова руководивший отрядом. — Хватит, навоевался, крови насмотрелся, голову под пули подставлять больше желания нету!

— Я еду в Белград, попробую получить сербское гражданство, военные специалисты им должны понадобиться, — засобирался и бывший советский лейтенант Валерий Б. из Санкт-Петербурга.

Трое добровольцев были пьяны. Им было все равно, что вокруг происходит. Один из них — тбилисец Николай — то и дело повторял:

— Вы напишите, обязательно напишите, что все мы здесь скоты и звери... Серега, коль такая пьянка понеслась, — наливай. Саня, наливай!

Налить было нечего. Привезенную нами водку давно выпили. Идти и покупать у сербов бутылку ракии (сливовый самогон) за 10—15 марок никто не хотел.

Дом постепенно окутывала тягостная неопределенность.

— Флаг я заберу с собой, сдам в Белграде в русскую церковь, — заявил бывший командир.

— Нет, флаг останется, пока здесь будет хотя бы один боец. Я остаюсь, — отрезал единственный в отряде казак Виктор Д. из Екатеринбурга.

На улице тишина взорвалась пулеметной перестрелкой. Стреляли сербы из большого бровенгера с ближайшей вершины. Трассирующие пули проносились над селением. В ответ мусульмане тоже открыли пальбу.

А внизу, в сельском домике решалась судьба отряда русских добровольцев...

(Продолжение следует.)

Минск—Белград—Прача—Минск.

Спонсор командировки — арендное предприятие "Криница".

❑ *"Царские волки" уходят в горы.*

❑ *Это все, что осталось от мусульманской мечети.*

"Славянский базар": "звезды" крупным планом

"Рандеву со звездами" — так назывались на фестивале "Славянский базар" встречи в пресс-центре с именитыми участниками и гостями музыкального праздника. Наш корреспондент Сергей Буткевич побывал на этих своеобразных пресс-конференциях, а с некоторыми героями фестиваля беседовал один на один. Отрывки из интервью со "звездами" сопровождает комментарий "астронома"-любителя.

Капитан, капитан, улыбнитесь!

"Председатель жюри конкурса молодых исполнителей популярной песни народная артистка России, художественный руководитель ансамбля "Русская песня" Надежда Бабкина" — прозвучало под сводами Круглого зала Витебского ДК профсоюзов, и к сцене бодрым, почти строевым шагом двинулась плотная, темноволосая женщина в темно-синем с золотыми пуговицами костюме. Еще бы шевроны на рукава — вылитая покровительница морей. "Капитанша" дальнего плавания.

Сравнение уместное. Певица и ее коллектив покорили не то что моря, — океаны любителей музыки, срывали аплодисменты во многих странах. И характер у Бабкиной, похоже, командирский, и сил не занимать.

Далеко не воздушная, она мигом вознеслась по ступенькам, утвердилась на подмостках, победно вскинула руки и улыбнулась так ослепительно, как редко кто умеет.

— Девочки, ребята, не волнуйтесь. Это — не последний ваш конкурс. Важно выйти к публике. Верьте в успех. Вперед!

Это громкое, властное "Вперед!" сопровождалось таким блеском в глазах, такой улыбкой, что невозможно было не просиять в ответ...

— Надежда Георгиевна, как вы относитесь к фестивалям вообще и к "Славянскому базару" в частности?

— Фестивали нужны. Не только как праздники, хотя и этого вполне достаточно для их оправдания. Необходимо выявлять таланты. Поющих много, а искусства мало. Если бы задача жюри сводилась к распределению мест, как на скачках, мне было бы неинтересно, я бы в этом не стала участвовать. Выявить молодежь с голосом и душой (главное — с душой!), дать напутствие, вселить надежду — вот в чем я вижу назначение конкурса молодых. А "Славянский базар" хорош тем, что помимо соревнования начинающих певцов здесь же проходят концерты маститых, и наши конкурсанты чувствуют себя причастными к их успеху.

Мне витебский фестиваль нравится тем, что здесь ярко проявляется национальный дух. Славянская культура вобрала в себя много хорошего из других культур, но сумела сохранить самобытность. Я уже не впервые в составе жюри "Базара", сама выступаю здесь со своим коллективом. За тем, что происходит в Витебске, следит весь славянский мир, с помощью этого фестиваля мы участвуем в создании новой цивилизации. Произошел распад СССР, меняются вехи, один век приходит на смену другому. Тут ничего не поделаешь, надо создавать сообщество народов и культур на новой основе, без "старшего" и "младших" братьев. Надо венчать славянские народы песней, музыкой. Я с надеждой смотрю в будущее.

Этот странный сон...

Изящная фигурка в темном брючном костюме подчеркивает фарфоровую бледность лица. Косая челка иссиня-черных волос делает Сабину похожей на мальчика-подростка, а глуховатый грудной голос дополняет ее облик некой тайной, загадкой.

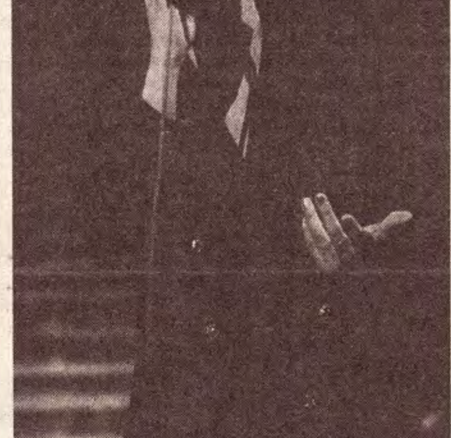
То, что удалось Сабине Мурадян за последний год, может показаться сном. Кстати, одна из ее песен называется "Страшный сон", и текст ее написала тоже Сабина. Хотя обычно сочиняет музыку на стихи из антологии мировой поэзии: в репертуаре юной певицы — Ахматова, Есенин, Рубцов...

— Сабина, какое место в вашей жизни занимает "Славянский базар"?

— Здесь, в Витебске, произошел один из решающих поворотов в моей судьбе. Два года назад, когда мне было еще 15, я приехала в этот белорусский город из Москвы в составе участников телеконкурса "Утренняя звезда". Меня здесь хорошо приняли, я взяла победный приз "Утренней звезды". Через год, когда в числе десяти молодых конкурсантов из России я вышла на сцену витебского амфитеатра во время "Славянского базара-92", услышала, как публика приветствует меня по имени. Значит, запомнили!

Я тогда заняла 2-е место после украинского певца Олексы Береста. В том же году, представляя Россию на международном конкурсе в Вильнюсе, была отмечена дипломом Международной организации фестивалей и призом зрительских симпатий.

Нынешний приезд в Витебск я решила совместить с презентацией первой моей пластинки. Витебск — пока единственный город, где она представлена. Я верю в здешнего слушателя. Белорусские любители музыки ценят содержание песни не ниже, чем мелодию. Я не могу делать шлягеры, под которые можно "думать ногами". Музыка рождается у меня только в результате сильного поэтического впечатления.

"Хорошая песня — вне моды"

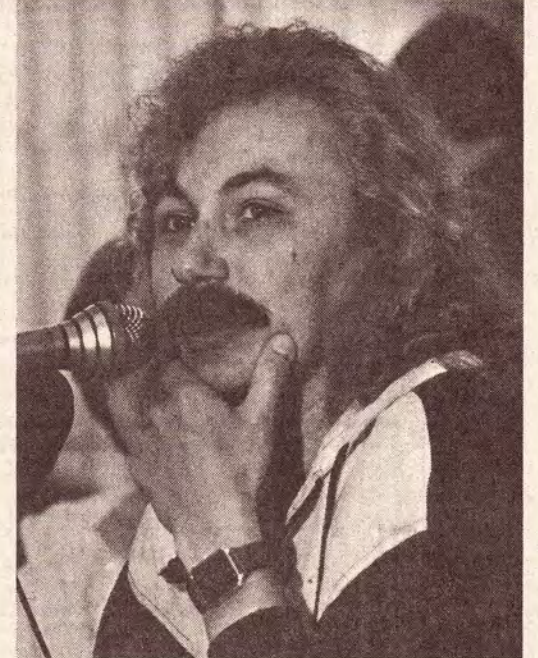
Длинными волнистыми волосами и густыми усами Игорь Николаев напоминает одного из мушкетеров Дюма. А вот шорты и спортивная курточка вызвали иную ассоциацию: футболист английской сборной в пору ее триумфа.

Николаев в общении прост, тактичен, совершенно не кокетлив, хотя уровень его знатности в мире популярной песни и шоу-бизнеса находится на головокружительной высоте.

— Игорь, сейчас проходит фестиваль в Юрмале. Почему вы не там, а здесь? Почему без Наташи? И как вы делите свои песни между тремя женщинами: Аллой, Ириной и Наташей?

— В Юрмалу меня приглашали в качестве члена жюри, но я не умею и не люблю судить других. Я сам никогда не пел в конкурсах. А вот сюда, в Витебск, поехал, правда, сразу предупредил, что в жюри от меня толку не будет, я всем поставлю пятерки.

Таланты выявляются не в конкурсах, а в работе. "Славянский базар" для меня дорог как повод для общения. Причем особого. Несмотря на распад СССР, славянское пространство — не только по языковому признаку, но и по духу — осталось. И будет жить, если мы сохраним эту общность, будем ценить свои традиции, а не перенимать у Запада все — от музыки до речи.

Почему со мной нет Наташи Королевой? Она занята на съемках музыкального клипа.

Теперь о моих песнях. Около тридцати их спела Алла Пугачева, примерно по двадцать — Ирина Аллегрова и Наташа Королева. Я ничего не распределяю, каждая из них выбирает то, что подходит только ей. Пугачева не будет исполнять репертуар Королевой, а Наташе не годятся пока серьезные, глубокомысленные вещи. Ну и потом, сочиняя песню, я заранее чувствую, кому она предназначена. Так что никаких споров у певиц по этому поводу нет.

Лишь бы песня получилась. А получается тогда, когда не гонишься за модой. Настоящее искусство должно быть вне моды.

"Нечистый мир эстрады"...

Три года назад в хит-параде газеты "Московский комсомолец" на первое место, потеснив саму Аллу Борисовну, внезапно вышла Ирина Аллегрова (И.Быстрова), которую еще недавно мало кто знал. С тех пор ее известность бурно растет, хотя не всем по нраву и смысл ее песен, и лохматые кудри, и грубоватые ужимки, и вызывающие интонации сильного, но порой крикливого голоса.

На "Славянский базар" Ирина приехала после гастролей по США, Израилю и Черноморскому побережью Крыма. Рассчитывала в Витебске на максимальное гостеприимство, но вместо отдельного домика ее поселили в гостиничном номере (правда, лучшего отеля "Эридан"), а ее коллектив оказался на верхнем этаже гостиницы "Витебск", без воды. Аллегрова страшно возмутилась, но все-таки пережила непривычную с некоторых пор ситуацию. Зато начала свой первый концерт с опозданием на 20 минут и запретила делать фото- и киносъемку.

— Ирина, насколько соответствует вашему собственному характеру образ, который вы создаете на сцене: эдакая распутная, страдающая, обиженная, а порой и озлобленная на мужчин женщина?

— Не понимаю, в чем вы видите признаки распутства. Я сейчас пою более серьезные песни, чем три года назад. Туалеты мои стали строже, я сама — элегантнее. В любом случае мой песенный образ мне близок.

Мне пришлось преодолевать препятствия, я много работала, непросто шла к популярности, и горечь опыта в сценическом имидже — это мое, искреннее. Может быть, поэтому мои песни горячо принимают и подростки, и пожилые. А вы говорите — распутство... Раскованность — да. А то, что где-то там нога открылась, так ведь неплохая нога, не стыдно показать.

В кино актрисы раздеваются сплошь и рядом, но зрители молчат, а я в одном клипе мелькнула полуобнаженной, и уже заговорили о распутстве.

Я воспитывалась в очень хорошей, очень пристойной актерской семье. Родители хотели видеть меня пианисткой, но после Центральной музыкальной школы при консерватории вошла в сложный и, мягко говоря, нечистый мир эстрады.

Но мне повезло: в разное время меня поддержали Оскар Фельцман, Давид Тухманов. Тогда, в 1985 году, деньги не помогали сделать имя, все было гораздо труднее. Но привычка к трудностям позже очень пригодилась. Как и музыкальное образование.

Сейчас есть молодые люди, не имеющие ни грамотности, ни Божьей искорки, но за ними стоят деньги. Они легко снимаются в видеороликах, часто появляются на экране. Но это ужасно. Легкость выхода к широкой аудитории развращает самих певцов, а низкий уровень их творчества портит вкус публики.

Моя дочь мечтает пойти по моим стопам. Но я не хочу, чтобы она входила в искусство с черного хода. Позволю ей выступать, когда пойму, что мне не стыдно это слушать. Сейчас я могла бы купить для нее два-три шлягера, под которые молодежь затанцует. Но случайный, созданный на фальши успех опасен даже для очень талантливого человека...

Вот почему я не большая поклонница фестивалей, конкурсов. На "Славянский базар" приехала впервые и не разочаровалась в публике. Меня хорошо слушали и женщины, и мужчины. Кстати, это чепуха, что я не люблю мужчин. Люблю. Особенно одного...

ОТ РЕДАКЦИИ. Итак, фестиваль "Славянский базар" завершился. Мнение о нем некоторых его участников вы знаете. Но знаете из вчерашней публикации Павла Якубовича и то, о чем умалчивают организаторы мероприятия, — нельзя, чтобы в бочке меда оказалась ложка дегтя. Нельзя выходить на сцену и делать вид, что поешь — никакие фонограммы не заменят живого голоса. Нельзя искусство подменять бизнесом. Словом, хорошее дело задумано в Витебске, и к нему нужно подходить, как говорят, с чистой душой.

Праграма тэлеперадач

Пятніца, 30 ліпеня

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Праграма перадач.
8.25. Э.Радзінскі. "Я стаю ля рэстарана". Спектакль тэатра-студыі "Вектар".
10.15. "Дзяжурная аптэка".
10.45. "Рок-архіў". Перадача 2-я. Прысвячаецца творчасці групы "Скорпіёнс".
11.25. Пазіцыя ўрада. Актуальнае інтэрв'ю.
11.40. Універсіяда-93.
13.30. Навіны.
13.40. "Людзі на балоце. Палеская хроніка". 8-я серыя.
14.50. Кінанарыс.
15.05. "Новыя прыгоды янкі пры двары караля Артура". Маст.фільм. 2-я серыя.
16.25. Запрашальны білет. Выступленне юных спевакоў з г.Мазыра.
17.25. Праграма перадач.
17.30. Навіны.
17.40. "Селеніт". Кінанарыс.
17.50. Універсіяда-93.
18.20. Тэлевізійная дошка аб'яў.
18.30. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Абласныя навіны (Магілёў).
19.10. Чарнобыль: праблемы і вырашэнні. Сацыяльная абарона людзей, якія пацярпелі ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС. Прамая лінія.
20.15. "Прамяністы сонца міг..." Творы Э.Грыга і Х.Вольфа выконваюць А.Шчарбакоў і Л.Максімава.
20.35. Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. Крымінальная хроніка.
22.05. Маст.фільм "Істсайдская гісторыя" (Аргенціна).
23.35. НІКа.

Канал "Астанкіна"

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. У гасцях у казкі. Тэлевізійны маст.фільм "Маара" ("Млын").
9.40. Спяваюць сёстры Ліцвіненкі. Перадача з Краснадара.
10.00. Клуб падарожнікаў (з сурдаперакладам).
10.50. Прэс-экспрэс.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.50. Бізнес-клас.
15.05. "Пчала Мая".
15.30. Фільмы рэжысёра А.Згурыдзі. "Чорная гара".
16.50. Тэхнадром.
17.00. Навіны.
17.20. СНД: ці магчыма фінансавае аздараўленне?
17.40. Надвор'е.
17.45. Чалавек і закон.
18.15. Вагон 03.
18.45. Поле цудаў.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Чалавек тыдня.
20.55. Маст.фільм "Суіні".
21.55. "ВІД" прадстаўляе. Максіма.
22.25. Аўта-шоу.
22.45. Пляцоўка агляду (група "Брава"). У перапынку (23.00) — Навіны.
0.05. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

13.00. Весткі.
13.25. Белая варона.
14.10. Акно.
14.40. Тэлебіржа.
15.10. Там-там навіны.
15.25. "Мы малюем мульцікі".
15.55. Мінарэт.
16.10. Супраць атамнай пагрозы. "Да Новай Зямлі". Дак.фільм.
16.55. Дысней па пятніцах. "Апошні электрычны рыцар". Маст.фільм.
17.45. Парламенцкая гадзіна.
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. "Вяртанне "Святога Лукі". Маст.фільм.
20.55. Хто такія "новыя рускія"?
21.25. Францыя. Песня.
22.00. Весткі.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Першынство сусветнай лігі па валейболу. Паўфінал.
23.35. "Ню".
0.30. "Дэпеш мод-93".

Паказвае Санкт-Пецярбург

12.20. Мультзборнік.
12.50. "Ступень рызыкі". Маст.фільм.
14.30. Факт.
14.40. "Гум-гам". Маст.фільм для дзяцей.
15.50. Да 100-годдзя з дня нараджэння У.У.Маякоўскага.
16.20. "Месца сустрэчы змяніць нельга".
17.45. "Прыгоды сям'і Глэдзі". Мультфільм (Францыя).
18.10. Фільм-танец на вадзе і пад вадой.
18.35. Канцэрт сімфанічнай музыкі. Саліст — В.Рэпін.
19.20. Факт.
19.45. Спорт, спорт, спорт.
20.00. "Погляд". Дак.фільм.
20.35. 600 секунд.
20.50. Ваш стыль.
21.00. Камертон.
22.00. "К.Брулоў. Апошні дзень Пампеі". Дак.фільм.
22.10. "Парадоксы Пакроўскага". Відэафільм.
22.45. Факт.
23.00. "Калісьці ў Парыжы". Маст.фільм (ЗША).

Надвор'е

Сёння ўдзень па рэспубліцы чакаецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, месцамі па Гомельскай, Магілёўскай і Віцебскай абласцях кароткачасовыя дажджы. Тэмпература паветра ў Віцебску — 18—20, Магілёве — 19—21, Гомелі — 20—22, Мінску — 21—23, Гродне — 22—24, Брэсце — 23—25 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак чакаюцца 31 ліпеня ў заходніх раёнах, 1 жніўня на большай частцы тэрыторыі дажджы, месцамі навальніцы. Тэмпература паветра 31 ліпеня ноччу — 13—18, удзень — 23—28, 1 жніўня па заходняму раёну ноччу — 9—14, удзень — 18—23 градусы цяпла.

Астранамічны каляндар — 30.07

Узыход і заход сонца: Мінск — 5.18, 21.12; Віцебск — 5.02, 21.08; Магілёў — 5.07, 21.01; Гомель — 5.13, 20.51; Гродна — 5.36, 21.25; Брэст — 5.42, 21.20.

Даўжыня дня ў Мінску — 15 гадзін 54 мінуты.

Першая квадра — 26 ліпеня.

Физкульт-ура!

В городе Вьене (Дания) проходит юниорский (спортсмены до 20 лет) чемпионат Европы по шахматам. После четырех туров лидирует Алексей Онищук (Украина), имеющий 4 очка из четырех возможных. У белорусских мастеров Алексея Александрова пока 2,5, у Юрия Шульмана — 2 очка. Соревнования завершатся сегодня.

❑

Федерация футбола Беларуси приняла в соответствии с циркулярным письмом ФИФА постановление, согласно которому с 1 августа 1993 года к игрокам-нарушителям будут применяться санкции в виде денежных штрафов.

Так, например, игрок первой лиги, впервые получивший предупреждение, будет наказан 5 тысячами рублей. Каждая последующая "желтая" карточка обойдется грубияну уже в 10 тысяч рублей. Удаление с поля будет стоить соответственно 10 и 20 тысяч рублей.

❑

Из штаб-квартиры УЕФА в адрес Федерации футбола Беларуси пришел телефакс о назначении ряда белорусских судей на целый ряд официальных матчей, проводимых под эгидой Европейского союза. Самый же "титулованный" из них В.Жук (Минск) назначен главным арбитром на матчи Кубка европейских чемпионов между командами "Стяуа" (Румыния) и "Тофта" (Хорватия).

Спортпрогноз

Результаты 30-го тиража (23—25 июля).

1—1, 2—2, 3—2, 4—2, 5—1, 6—1, 7—2, 8—1, 9—1, 10—1, 11—1, 12—b, 13—1.

"Спортлото"

Результаты 30-го тиража (25 июля).

6 из 45: 20, 17, 34, 25, 45, 43.

5 из 36: 28, 17, 19, 9, 6.

6 из 56: 17, 52, 18, 3, 47, 12, 26 (льготный).

ИТАР—ТАСС—СПОРТ.

Народная газета

Рэкламнае бюро — 29-34-05, 27-33-96; факс — (0172) 27-37-63.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, калі ў матэрыялах змешчаны даныя, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара. Лісты чытачоў друкуюцца на мове арыгінала. Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.

Рэдакцыя "Народнай газеты" прымае заказы на змяшчэнне аб'яў, рэкламы.

Рэдакцыйныя тэлефоны: грамадская прыёмная — 29-60-86; прыёмная галоўнага рэдактара — 29-60-08; намеснікі галоўнага рэдактара — 29-69-04, 29-64-21, 27-22-16; юрыдычнае бюро — 29-69-68; карэктура — 29-62-12; стыльрэдактар — 29-64-04; мастак — 20-62-43; бухгалтэрыя — 29-60-21, 29-67-23; бізнес-бюро — 29-65-50.

Аглядальнікі па пытаннях дзейнасці: парламента рэспублікі, грамадска-палітычных арганізацый і рухаў — 29-66-04; урада рэспублікі — 29-68-12; мясцовых Саветаў — 29-61-56; дзяржаўных органаў — 29-64-78; аграрнай палітыкі — 29-60-42; экалогіі, ліквідацыі вынікаў чарнобыльскай трагедыі і НТП — 20-41-82; сацыяльнай пераарыентацыі эканомікі — 20-52-65; сацыяльнай пераарыентацыі сферы абслугоўвання — 29-69-68; сацыяльнага вывучэння грамадскай думкі і аналізу пошты — 29-68-03; культуры і нацыянальнага адраджэння — 29-61-56; маралі і права — 29-69-87, 29-61-76; сацыяльнай абароны асобы — 29-69-87; апаратыўных падзей, фізкультуры і спорту — 20-83-97; палітычны каментатар — 29-65-01.

Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Брэсце —42-49-35; у Віцебску — 5-12-12; у Гомелі — 55-81-05; у Гродне — 45-35-61; у Магілёве — 26-35-38; у Маскве — 365-16-44; у Берліне — (104930) 229-50-14.

Адрас рэдакцыі: 220010, Мінск, Дом урада.

Індэкс 63868

Выходзіць штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка. 250 разоў у год.

Падпісана ў друк у 19.10.

Газета аддрукавана ў друкарні выдавецтва "Беларускі Дом друку".

Спосаб друку — афсетны, фармат А-2

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ